

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Az országos magyar gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.

Nem tagoknak előfizetési díj:
Egész évre 20 korona, félévre 10 korona, negyedévre 5 korona.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.

Az egyesületi tanács felügyelete alatt:
Főszerkesztő és kiadóért felelős: Forster Géza az OMGE. igazgatója.
Felelős szerkesztő: Szilassy Zoltán az OMGE. szerkesztő-útkára.

Szerkesztőség:

Budapest, IX., Köztelek-utca 8.

Kiadóhivatal:

Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám.

Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Felhívás a nagyváradi országos gazdaggyűlésen való részvételre.

A Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége a Biharvármegyei Gazdasági Egyesülettel karöltve Nagyváradon 1906. évi szeptember hó 18-án és 19-én

országos gazdaggyűlést

rendez, melyen való részvételre a rendező-bizottság a gazdaközönséget felhívja.

Az Országos Gazdaggyűlésen résztvevők 3 K. tagdíjat fizetnek, mely összeg legkésőbb szeptember hó 10-ig a gazdaggyűlés rendező-bizottsága irodájánál (Biharvármegyei Gazdasági Egyesület pénztára) lefizetendő, miről az illetők tagsági igazoló jegyet kapnak.

Kisgazdák részére a tagdíj 2 korona. A gazdaggyűlésen résztvevő tagok tanácskozási és szavazati joggal bírnak s igényt tarthatnak a gazdaggyűlési tagok részére kieszközölendő vasúti utazási kedvezményekre, az összes gazdaggyűlési kiadványokat a tagsági díj fejében ingyen kapják, végül a gazdaggyűlési tagsági igazoló jegy két napra a Biharvármegyei Gazdasági Egyesület által rendezendő mezőgazdasági kiállításra belépőjeggyül szolgál.

Pályázati felhívás.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület az általa kezelt földmivesséskolai alapítványhelyekre pályázatot hirdet:

1. A **nagyatádi** gazdakör alapítványa; évi ösztöndíj 240 korona. Pályázhat ezen alapítványra első sorban nagyatádi, illetve somogy-megyei illetőségű egyén.
2. A **Bakó János-féle** alapítványra, évi ösztöndíj 240 korona. Ezen alapítványra pályázhat első sorban borsodmegyei illetőségű egyén.
3. **Batthyány gróf-féle** alapítványra, évi ösztöndíj 240 korona; pályázhat ezen alapítványra első sorban vas megyei illetőségű egyén.

További feltételek mindhárom alapítványnál, hogy a kérvényező magyar honpolgár fia legyen, ki 16-ik életévét betöltötte, ami keresztlevelel igazolandó, továbbá iskolai bizonyítvánnyal igazolandó, hogy a pályázó jól tud irni és olvasni.

Pályázhat ezenkívül magyarországi földmivesséskolába már felvett tanuló is, ha ezt az illető földmivesséskola igazgatója által bizonyítja.

Az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” kezelésében lévő „Gubitz-Schöberl”-féle alapítvány kamatait 400 (négy száz) koronára kiegészítve a „Budapesti Kertészeti Tanintézet”-nél ösztöndíjjal tüzte ki.

Akik ezen alapítványok elnyerésére pályáznak, azok kérvényeiket a szükséges bizonyítványokkal és mellékletekkel felszerelve az OMGE. igazgató-ságához f. évi augusztus hó 30-ig nyújtásuk be.

Rubinek Gyula,
h. igazgató.

Országos sörárpavásár.

Az „OMGE.”, ugyis mint a „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége” központja, a „Borsodvármegyei Gazdasági Egyesület”, a „Miskolci Kereskedelmi és iparkamara” és a „Magyar Mezőgazdák Szövetsége”-vel karöltve Miskolcon folyó évi augusztus hó 23-án országos sörárpavásárt rendez.

A vásár a vármegye-háza nagytermében fog megtartatni.

Mindenki, aki áruját ezen vásárra bejelentette, vagy abban résztvenni kíván, tartozik magát az alábbi feltételeknek alávetni: A vásárra csak kicsépelet készáru jelenthető be. Asztagokban, keresztekben levő esépeletlen árpa eladásra nem jelenthető be. A vásáron résztvenni óhajtó eladó árpájából legkésőbb a jövő hó 20-ig faj és minőség szerint mintául 5 kilogrammot tartozik a vásárbizottság címére (Miskolc, vármegye-háza) beküldeni. Ezen mennyiségén kívül az esetben, ha az eladással a „Magyar Mezőgazdák Szövetsége” bizatik meg, ugyanazon mintából a „Magyar Mező-

gazdák Szövetsége” címére (Budapest, V. Alkotmány-utca 31. sz.) is négy kilogramm beküldendő.

A vásárbizottság a természetőknek bejelentési ivateket küld, melyeket a vásáron résztvevő természetők az adatok pontos megjelölésével a vásárbizottságnak s amennyiben az eladással a „Magyar Mezőgazdák Szövetsége” bizatik meg, annak egy-egy példányban az árpamintával együtt beküldeni tartozik.

A rendező-bizottság.

Kereskedelmi ismeretek a mezőgazdaságban.

A „Köztelek” f. é. május hó 2. számában Éber Ernő fenti cím alatt egy cikket irt, melyben kifejti, hogy a gazdasági akadémián és tanintézeteken a kereskedelmi ismereteknek a legszélesebb alapon való tanítása valóban nagyon szükséges és remélhetőleg mielőbb életbe is lép.

Bár cikkirő fenti közleményében teljesen azon az állásponton van, melyet az OMGE. irodalmi és tanügyi szakosztályi ülésén f. évi ápr. hó 5-én egy értekezés alakjában kifejtettem s melyhez a szakosztály érdeműs tagjai egyhangulag hozzájárultak, nézeteink mindenben mégsem találkoznak. Ugyanis cikkirő abból az elvből indulva ki, hogy a specializálás korát éljük, azt javasolja, hogy szakoktatási intézményeinkben:

a gabonaértékesítést tanítsa egy gabonakereskedő vagy malomüzletvezető, aki egész életében nem tett egyebet, minthogy a gabonakereskedelmet tanulmányozta;

az állatkereskedelmet tanítsa olyan egyén, aki azzal hivatásszerűen foglalkozik, mert csak úgy tanulhatja meg azt a tanuló fiatal gazda, csak úgy ismerheti meg a hazai szükséglet és kínálat erőviszonyait, a hazai és külföldi piacok speciális kívánalmait, a vámok nagyságát és hatását, az állategészségügyi egyezményeket, a szállítás kalkulációját stb.

A bank- és biztosításügyet cikkirő sze-

Magyar Mezőgazdák Szövetsége

Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

Gabona osztály.
Erőtakarmány osztály.
Tenyészállat osztály.
Szövetk. sertéshizlalás.

Vetőmag osztály.
Gazdasági anyagosztály.
Borgaz. asági osztály.
Háztartási cikkek.

Gép osztály.
Biztosítási osztály.
Díj szabási osztály.
Baromfitenyész. cikkek.

Alaptőke: 711,400 kor. Tartalékalap: 230,000 kor. Forgalmi visszatérítési alap: 118,773 korona. Tagok száma: 1299.

Az 1906. évi aratási és cséplési árjegyzékünk

megjelent és kívánatra bérmentve és ingyen küldjük.

A szövetségbe való belépés áldozattal nem jár. Saját érdekünket mozdítjuk azzal elő. Nyomatványokat szívesen küldünk.

Mai számunk 16 oldal.

rint szintén külön szakembernek kellene előadni, olyannak, aki a jelzálogos és személyi hitel természetével, megszerzésének módjaival, a kárbitosítások természetével, díjtáblázatok összehasonlításával stb. megismerteti a fiatal gazdát.

A tananyag többi részét pedig azért, mert cikkíró véleménye szerint azok jelentősége a fentiekhez viszonyítva kisebb, tanárok is előadhatnák. Nevezetesen:

a kereskedelmi és ipari növények értékesítését és a trágyaszerek beszerzését cikkíró véleménye szerint előadhatná a növénytermesztés tanára;

a tej-, vaj- és sajtértékesítést a szarvasmarha-tenyésztés tanára;

a zsír- és szalonnaértékesítést a sertés-tenyésztés tanára;

a tojás- és tollértékesítést a baromfitermesztés tanára;

a gépek és eszközök beszerzését a gépészet tanára;

a kereskedelmi ügyleteket a jogismeret tanára.

A tanároktól, akik a kereskedelem ezen egyes ágait tantárgyukkal kapcsolatban adnák elő, cikkíró külön még megköveteli, hogy ez irányú ismereteikről előbb bizonyosságot tegyenek.

Miután a gyakorlatban közel nyolcz évet töltöttem, a gazd. szakoktatási pályára léptem, ezen a pályán működök már évek óta s eléggé alaposan ismerem azon követelményeket, melyeket ezen pályán az egyes tanárok iránt támaszt. Látom és tapasztalom, hogy ezen pályán az egyes szak-tanárok idejét teljesen lekötö, hogy a tanítási órák nagy száma mellett a tanárnak megfeszített munkásságot kell kifejtenie, ha szakmájában haladni akar, ha azt fejleszteni óhajtja, ha tudományos irányu működést kíván felmutatni. És mivel mindezt tudom, nem hiszem, hogy a tanárok cikkíró tervéért lelkesednének.

A kereskedelmi élet folytonos változatainak figyelemmel való kísérése, tanulságok levonása, ezeknek újabb és újabb felvétele a tantárgyba igen nagy munkával jár. Erre a tanár már elfoglaltságánál fogva sem képes.

Ezek előrebocsátása után egyelőre cikkíró nézetét nem osztom abban, amidőn a kereskedelem tananyagát fontos és kevésbé fontos részekre osztja és egyáltalán nem értem, hogy miért nem tulajdonít nagyobb jelentőséget:

1. a kereskedelmi és ipari növények értékesítésének, amidőn nyilvánvaló, hogy pl. a cukorrépa értékesítésénél a hallatlan visszaélések napirenden vannak. A burgonyaértékesítésnél a gazda megokolt eladási alap hiányában egészen a jó szerencsére és a vevő önkényére van utalva. A komlóértékesítésnél tudvalevőleg óriási nehézségekkel küzd, stb.

2. Nem értem, miért nem tartja cikkíró fontosabbnak a tej és tejtermékek értékesítését, holott előrehaladott gazdálkodásunk mellett az állati termékek előnyös értékesítése akárhány gazdaságban a létkérdését képezi.

Ákárhány nagy uradalomjegész gazdálkodása a tejüzletre van bázisozva és bizony ezeknél ez sokkal fontosabb üzleti ág, mint a gabona-értékesítés. Arról, hogy ez pedig nemcsak egyes vidékeken van így, hanem az ország nagy

részében, tejszövetkezeteink számának gyarapodása és a tejtermékek kiviteli adatai tanuskodnak.

3. Tojásból 1904-ben 31.4 millió kor. értékűt exportáltunk a külföldre. Óriási összeg ez, mely sokkal nagyobb is lehetne, ha gazdáink üzleti szelleme neveltenék és éppen ezért csodálkozom azon, hogy ez sem tartozik a kereskedelem tan fontosabb ágai közé.

Ezek után még csak arra lennék kíváncsi, hogy a különböző raktári anyagokat, melynek a világító- és kenőanyagok, olajok és zsírok, építkezési anyagok, telítő és fertőtlenítő szerek, permetező anyagok, zsákok és ponyvák stb., milyen tantárgy keretében óhajtáná a cikkíró előadni és hogy azoknak minő jelentőséget tulajdonít?

Minden gyakorlati gazda jól tudja, hogy számlája, mely ezeknek az anyagoknak beszerzésére fordított összeget feltünteti, minő nagy szokott lenni és azt hiszem alig akad gyakorlati gazda, aki el ne ismerné, hogy rendkívül nagy fontossággal bír az, ha tisztában van azzal, hogy ezen anyagok beszerzésénél a kereskedőtől mit követelhet. Azt is méltányolja minden gyakorlati gazda, hogy az áruismeret éppen ezeknél az anyagoknál reá nézve igen nagy haszonnal járhat.

Cikkíró ezen anyagokról nem tesz említést, pedig azok beszerzését a f. évben megjelent *Mezőgazdasági kereskedelem tan. cz. mű-* vemben fenti okokból kifolyólag különösen behatóan tárgyalom.

Abban tehát, ahogyan fontosság dolgában cikkíró a tananyagot klasszifikálja, vele sehogyan sem értek egyet.

Nem osztom továbbá a leendő kereskedelmi tanszék szétszedésére vonatkozó javaslatát sem.

Nem osztom pedig azért, mert:

a) azt óhajtáná, hogy a gabonaértékesítést egy gabonakereskedő tanítsa. Szerinte sikeres a tanítás csak akkor lesz, ha ilyen ember adja azt elő, aki egész életében egyebet nem tett, mint azzal foglalkozott.

Laikus előtt első pillanatra ez igen indokolt-nak látszik, pedig valójában véve rendkívül elhibázott eljárás volna már azért is, mert a gabonakereskedő vagy malomüzletvezető képezi a vevőt, a gazda pedig az eladót és kissé különös kívánság a vevőtől azt követelni, hogy saját apró érdekei ellen beszéljen. Az érdek-ütközés azt hiszem tagadhatatlan.

De mondjuk, hogy akadna ideális gondolkodású ilyen előadó, ezzel a kérdés megoldva egyáltalán nem lenne, mert ha az egyik intézetben egy gabonakereskedő adná elő a gabona-értékesítést, a másikban pedig egy malomüzlet-vezető, mindegyik egészen mást tanítana, mert mindegyiknek más az üzletköre.

Ezenkívül nagy kérdés még, hogy ha a tőzsdei és egyéb üzletekben egyformán és teljesen járatos gyakorlati ember adná elő a gabona-értékesítést, az kielégítene-e bennünket? Nagy kérdés ez azért, mert ha valaki bárminő jól is tud valamit, abból még nem következik, hogy azt tanulságosan elő is tudja adni. A kettő között óriási a különbség!

De meg azután nézetem szerint közgazdasági vonatkozásban is kell a kereskedelem minden ágát s így a terménykereskedelmet is tanítani, már pedig egy teljesen gyakorlati ember, u. n. szakértő ebből a magasabb szempontból már azért is bajosan kezelhetné a tárgyat, mert ilyen studiumokra már elfoglaltságánál fogva sincs ideje. Ilyen perspektívát nyitni a hallgatóság előtt és azt megtanítani arra, hogy annak mélyébe lásson, hogy az eseményeket analizálja, a következtetéseket leszűrje, bizony nem könnyű feladat. Ehhez a tananyag uralásán kívül széleskörű tudás kell.

Valóban csodálatos, hogy míg a tanároknál a tananyag javasolt felosztása esetén cikkíró azt követeli, hogy bebizonyítsák, miszerint a kereskedelemnek reájuk eső részére a kellő képességgel bírnak, ezen szigorú elbánás után a szakelőadóktól, az u. n. szakemberektől is miért nem kíván bizonyos pedagógiai tehetségeket, pl. a logikus gondolkodást, a világos és tárgyilagos magyarázó képességet, a fölényes tudást, a szellemi fegyelméletességét stb. Avagy ezek talán nem szükségesek?

Az állatkereskedelem tanítását cikkíró szintén olyan egyénre óhajtáná bizni, aki ezzel hivatásszerűen foglalkozik, mert csak így tanulhatja meg az akadémiai vagy tanintézeti hallgató a hazai szükséglet és kínálat erőviszonyait, a piacok speciális kívánalmait, a vámok nagyságát és hatását, az állategészségügyi egyezményeket, a szállítás kalkulációját stb.

Igazán kár, hogy cikkíró elmulasztja az olyan szakember megnevezését, aki hivatásszerű elfoglaltsága mellett mindezeket megtanulhatta és azokról olyan előadásokat tud tartani, melyek a felső fokú szakoktatási intézményeink nivóján állanak. Alig hiszem, hogy sok ilyen ember akadna, aki mindezen tulajdonságokat magában egyesitené, mert: az az exportőr, aki nagyban dolgozik és a vámok hatásával, alakulásával, a szállítás kalkulációkkal stb. tisztában van, személyesen nem vásárol állatokat, hanem ügynökeire bizza azok beszerzését. Ezek az ügynökök viszont az egyes vidékeken lokális ismeretekkel bíró más ügynökökre bizzák a vásárlást, úgy, hogy vég-eredményben ezen társadalmi osztály végső szerve, a marhakupecz az, aki a legtöbb adásvételi ügyletet köti, aki e téren a legnagyobb jártassággal bír. A felső szakoktatásban részesülő fiatal gazda ettől megtanulhatná a gyakorlati fogásokat, a nagykereskedőtől pedig a tananyag többi részét.

Föltéve, hogy találkoznék olyan állat-nagykereskedő, aki a közgazdasági téren teljesen otthonosan mozog s aki logikusan s behatóan mindazt, amit tud, úgy el is tudná magyarázni, mint egy tanár és aki végül drága idejét csekély tiszteletdíj ellenében arra pazarolná, hogy mint előadó működjék, a kérdés azzal még egyáltalán nem lenne megoldva, mert az adásvétel fogásait a marhakupecznek, vagy hozzá hasonló foglalkozású egyénnek (pl. egy uradalmi ökörbévásárló ügynöknek, mészárosnak) kellene tanítani, már pedig bármennyire gyakorlati irányba terelődjék is a gazdasági szakoktatás,

mégis csak f...
kupecz!

Végül még is külön előad...
ohaját azzal...
személyi hitel...
val, a kárbit...
összehasonlító...
ismertetheti m...

Erre vonatko...
az illető elő...
nyújt garancz...
tekhez jobban...
mát tanulmán...
tási hivatalnok...
általános ism...
esak ezen es...
isméretei vala...
marad alkalm...

Arra nézve...
zetttség a b...
nem eléggé...
pesti keresked...
ból kitérnek, h...
ifjak számára...
szervezvé. Ez...
ndia elő: a...
technikát, az...
biztosítási sz...
praktikumát, a...
statisztika ma...

Már most...
hallgatta ezt...
szakértőnek...
illető hallgató...
és hosszabb...
sőt mezőgazd...
megfelelőnek...
sokat a bizt...
guy mindebb...
tosabb, tanít...
helytőlén irán...
kétségessé vá...
kozólag Szü...
mezőgazdaság...
szert a kár...
gazda volt.

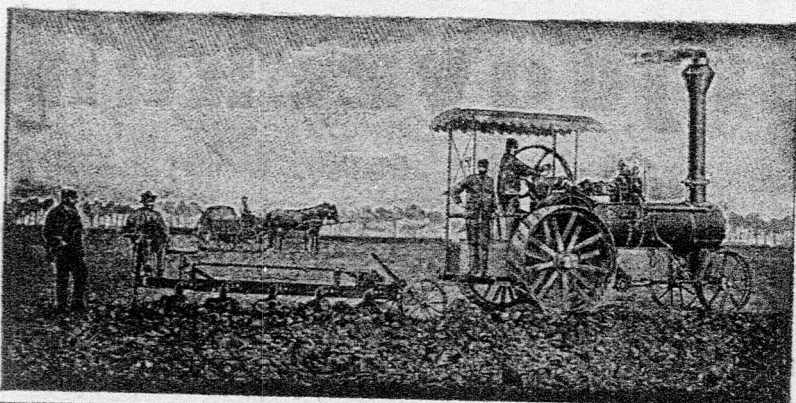
De tegyük...
hivatalnokra...
mégis csak...
valamelyik...
ben is elég...
gazdasági kv...
sági gyakor...
tantárgynál a...
nos tanítást...
sági elmélet...
gyakorlati é...
irányu szem...

Egyelőre...
hogy a szake...
valóknak. H...
tanárkodásu...
foglalkozásu...
gazdasági sz...
lertük, az o...
értő előadó...
mélyen be...
ügybuzgó t...

Uj! Egygéprendszerű gőzszántás. Uj!

(egy ölet fogó 7. vasú ekével)

Csekély befektetés. **Olcsó üzem.** Tökéletes munka!

Referenciák: (ugyanott állandóan üzemben)

Fejérváry Géza, cs. kir. kamarás, nagybirtokos, Nagykeszi, Komárommegye.

Dreher-uradalom, Vaál, Fehérmegye.

Gróf Vigyázó Sándor uradalma Pusztá-Mikla, Pestmegye.

Slavoniai Gazdasági Egyesület, Eszék.

Komárommegyei Gazdasági Egyesület, Komárom. stb., stb.

Egyedüli gyártója:

Az Első Magyar Gazdasági Gépgyár R.-T.
Budapest, VI. kerület, Váci-ut 19.

mégis csak furesán festene a katedrán egy kupecz!

Végül még a bank és biztosítási ügyletekre is külön előadót óhajtaná ezikkiró ur s ebbeli óhaját azzal indokolja, hogy a jelzálogos és személyi hitel természetével, megszerzési módjával, a kárbiztosítási eljárásokkal, díjtáblázatok összehasonlításával stb. csakis ilyen szakértő ismertetheti meg a gazdát.

Erre vonatkozólag azt jegyzem meg, hogyha az illető előadó bankhivatalnok, akkor nem nyújt garanciát arra, hogy a biztosítási ügyletekhez jobban értsen, mint bármilyen, e szakmát tanulmányozó halandó. Ha pedig biztosítási hivatalnok, akkor a bankügyletekről csak általános ismeretekkel rendelkezik. Már pedig csak ezen egy szempontból is ítélkezve, ha ismeretei valamelyik téren csak általánosak, hol marad alkalmaztatásának indokoltága?

Arra nézve pedig, hogy a kereskedelmi képzettség a biztosítási ügyletekre egymagában nem elegendő, a legjobb bizonyítékot a budapesti kereskedelmi főiskola tanterve adja, melyből kitűnik, hogy a biztosítási pályára készülő ifjak számára külön biztosítási tanfolyam van szervezve. Ezen a tanfolyamon három tanár adja elő: a biztosítási jogot, könyvvitelt és technikát, az életbiztosítás, baleset, munkásbiztosítási számításokat, a biztosítás számításai praktikumát, a valószínűségi számítását és a statisztika matematikáját.

Már most ha az előadó bankhivatalnok nem hallgatta ezt a kurzust, a biztosítási szakmában szakértőnek nem minősíthető. De még ha az illető hallgatta is, de gazdasági kvalifikációja és hosszabb gazdasági gyakorlata nincsen, tudását mezőgazdasági szakoktatási szempontból megfelelőnek nem tartom, mert tudhat igen sokat a biztosításról, de ha azt nem tudja, hogy mindebből a gazdára nézve mi a legfontosabb, tanítása a legjobb akarat mellett is helytelen irányba terelődhet és gyümölcsözősége kétségesé válhat. Gazda kell ide s erre vonatkozólag Szücs példájára utalok, aki mint a mezőgazdasági szakoktatás tagja, hírnévre tett szert a kárbecslés terén éppen azért, mert gazda volt.

De tegyük fel, hogy ezikkiró ur sem bankhivatalnokra, sem biztosítási hivatalnokra, hanem mégis csak tanárra, a kereskedelmi akadémiák valamelyik tanárára gondol, még ebben az esetben is elégedhetetlen kellének tartanám a gazdasági kvalifikációt és a hosszabb gazdasági gyakorlatot, mert egy gyakorlati irányu tantárgynál a tanár asszimilálható alakban hasznos tanítást csak akkor nyújthat, ha a gazdasági elméleti kiképzésen kívül a gazdasági gyakorlati élet követelményeit is ismeri, ily irányu személyes tapasztalatokkal bír.

Egyelőre ennyiben kívántam ráutalni arra, hogy a szakelőadókat miért nem tartanám helyénvalóknak. Hozzáteszem, hogy a szakelőadók tanárkodásukat a legtöbb esetben csak mellékfoglalkozásnak tekintik és miként azt a mezőgazdasági szakoktatásunkban eddig gyakran észleltük, az olyan tantárgy ismeretébe, mely szakértő előadó kezében van, a hallgatóság olyan mélyen be nem hatol, mint az olyanba, mely ügybuzgó tanár kezében van. A szakelőadó,

ha más elfoglaltsága is van, nem tanít úgy, hogy tanítása mélyebb nyomokat hagyjon az ifjuság lelkében.

De meg eltekintve mindettől, a Mezőgazdasági kereskedelemtan tananyagának szétforgácsolását nem helyeselhetem azért sem, mert ha ezen tantárgyat nem tanítjuk kikerekített egészben, nem tarthatjuk ki a fiatal gazda előtt az egész tananyagot, nem vezethetjük végig annak minden pontján, nem adhatunk neki alkalmat arra, hogy az egészről tiszta képet szerezzen s így az egész tantárgy szellemébe behatolni képes nem lesz. Pedig éppen az a fő, hogy kereskedelmi szempontból szellemét képezzük, hogy érdeklődését felkeltjük, mert ha akkor akár csak az alapításban is részesítettük, már ez is elég arra, hogy az életben, a viszonyokhoz alkalmazkodva, takarékos gazdává és spekuláló üzletemberré váljon.

Még csak azt jegyzem meg, hogy Halléban, a sajnos korán elhunyt Mendel már 1889-ben önálló tantárgy gyanánt adta elő a mezőgazdasági kereskedelemtan és amint az ismeretes, a közelmúltban Németországban annak szűkességét hangoztatták, hogy a mezőgazdasági kereskedelemtan, mint rendes tantárgy adassék elő. A tantárgy szétforgácsolására Németországban senki sem gondol.

Künn, a világszerető ismert nagyevű tudós, Mendel elhunytá óta egyik legnagyobb szószólója annak, hogy a kereskedelmi ismeretek mindenütt taníttassanak. *Krolopp Hugó.*

NÖVÉNYTERMESZTÉS.

Rovatvezető: Kerpely Kálmán.

A bab szántóföldi termesztése.

A „Köztelek” f. évi április hó 21-iki számában Kerpely Kálmán tollából megjelent egy cikk, mely behatóan foglalkozik a babnak nagyban termesztésével.

Legyen szabad csekélységemnek is részben a közöltekre néhány megjegyzést tenni s részben pedig a t. gazdaközönség szives tudomására adnom azt, hogy a bab nagyban termesztésénél mily eredményeket értem el.

A babnak szántóföldön nagyban termesztésével évek óta foglalkozom és mondhatom azt, hogy 15 év alatt egyszer sem fordult elő, hogy teljesen kielégítő termést ne kaptam volna. Én állandóan kétféle módon termesztetem a babot és pedig tengeri közt és külön egy táblában.

A tengeri közt termesztés következőképp lett végrehajtva, u. m.:

A tengeri részére kijelölt táblán, keskeny sávokban vetettem a babot sorvető-géppel, 16 hüvelyknyi sortávolságban.

Azért használtam ezt a sortávolságot, mert a babot csakis kizárólag kézi planet-kapákkal kapáltattam. A babbal bevetett sávok szélessége 17 soros vetőgéppel négy gépalja volt, a vetésnél a zabvető (merítő) korongokat, valamint a zabnak megfelelő számú fogaskerekeket alkalmaztam.

A tengerivel bevetett sávok 6 öl szélesek voltak; a tengeri harmadába volt mivelve, a bab ellenben házilag. Ezen mivelet alkalmazásával illetve beosztásával elértem azt, hogy

a babtermés nagyobb volt, mint a teljesen szabadon való természetnél. A szabadon való természetnél sok meddő hüvely maradt a többiben beállott hőseké folytán, mert a nagy meleg többnyire a babszemeknek a kifejlődési idejére esik. Ez természetesen a tengeri közt sávos természetnél nem fordul elő, mert mindkét oldalról kap árnyékot. Ezt az elmúlt két száraz esztendő eléggé bebizonyította, mert míg a szabadon természetű babnak majdnem egy-negyedrészre besült, illetve meddők maradtak a hüvelyek, addig a tengeri közt vetett kis területen azt mondhatom, hogy egy hüvelyt sem lehetett volna találni olyat, amelyben ne lett volna szem.

A babot egyezni nem kell, ez fölösleges munka, én jó sűrűn vettem el, kézi kapákkal a növény közt nem kapáltattam, csak az előbuvó gyomokat kiszedtem kézzel, a kapálás csakis kézi planet-kapákkal lett eszközölve, annyiszor, amennyiszer ezt a föld elgyomosodása megkívánta.

Friss trágyába sohasem vettem babot. Az magától értetődik, hogyha valami hüvelyes növényt magtermesztés céljából természetünk, annak frissen trágyázott földbe, vagy tulkóvér-földbe menni nem szabad, mert az csak virágot, de magot hozni nem igen fog.

Nálam a tengeri mindig buza után lett vetve és így a bab is. Először trágyázott takarmánybüköny, utána buza, buza után tengeri és bab, azután árpa következett. Termesztetem állandóan és kizárólag csakis a javított leveletlen babot, mely kat. holdankint (átlag számítva) 11 métermázsa 37 kg. teljesen szép, kifejlődött szemű piaczképes babot adott a tengeri közt természetű.

Ugyancsak teljesen az előbbivel megfelelő művelésben részesített, de szabadon természetű bab kat. holdja átlag csak 8 métermázsa 78 kg.-t adott, tehát a tengeri közt természetű bab kat. holdankint 259 kilogrammal több termést adott. Az 1904-ben és 1905-ben uralkodott szárazság alkalmával a szabadon természetű bab kat. holdankint csak 417 kilogramm termést adott, holott a tengeri közt vetett bab 873 $\frac{1}{2}$ kg. szemtermést adott kat. holdankint. Azaz 456 $\frac{1}{2}$ kilogrammal adott többet a tengeri közt termelt, mint a szabadon.

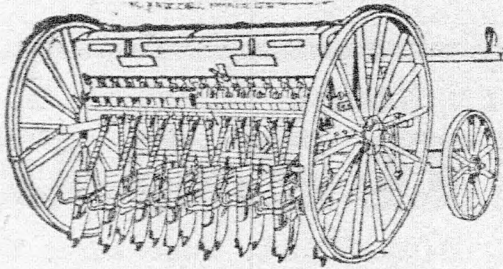
Ezen két száraz esztendőnél eltekintve, a babtermés mindig jó volt és kellő árban kelt el a vidéken. Azért terjeszkedtem annak minél nagyobb területen való termesztésére, mert tengerit csak annyit vettem, amennyit harmadosművelés alá ki tudtam adni és ezért természetű szabadon is a babot, mert számításomat így is kielégítette. Rendszeren 18 K.-ért adtam el métermázsját akkor is, mikor másutt is elég bő termés volt a babban.

1904-ben és 1905-ben 25 korona 40 filléjjel adtam el a babtermést; ezen magas árt azért értem el egyrészt, mert a nagy szárazság miatt sehol sem volt jó termés, de meg másrészt azért is, mert az teljesen kifogástalan áru volt, szép alabástrom fehér és kitűnő fővő, puha héjú.

Évenként átlag véve bevettem tisztán minden költséget leszámítva katasztrális holdankint 147 korona 38 fillért a babtermésből. *Szabó Géza.*

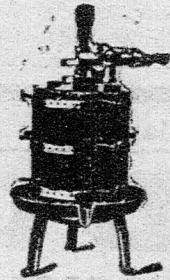
Eredeti "KINCSEM" vetőgépek

alsó- és szabadalmazott felső kiömlési készülékkel.

Kiválóan szilárd alkotású szőlő-zuzók és szőlő-sajtolók

Szücs Ödön-nél Budapest, VI., Nagymező-u. 66.

gokban élő „kurdjuk“-nak¹⁾ farán lévő zsirpárnákra nézve azt állította, hogy azok csakis a sósapályokon élő állatoknál képződhetnek s mihelyt máshova kerülnek, ez a zsirlerakodás eltűnik. Ez az állítás Darwin teóriájának egyik főbizonyítékaként is felhasználható és *Nathusius* (Aundisburg) is ugyanezt a nézetet vallotta. Egy 1879-ben Berlinben megtartott hizóállatkiállításán azonban *Kühn* beigazolta, hogy *Pallas*-nak ez az állítása tévedésben alapul, amennyiben ott olyan 2 éves kurdjuk-kosokat mutatott be, amelyeknek farán lévő zsirlerakodás ugyanolyan volt, mint amilyen — *Pallas* szerint — csakis sósapályok kihízott ürüinél fordul elő. Pedig ezek a kosok már Németországban születtek és még csak anyatejet sem kaptak, mert az importált anyákat rüh miatt a leelés után azonnal el kellett különíteni a bárányoktól s azok tehéntejen lettek felnevelve. A zsirpárnák teljes kifejlődése bekövetkezett tehát anélkül, hogy az állatok sósakarmánynak csak a színét is látták volna.

Valószínű, hogy az említett téves nézet elterjedésére az adott okot, hogy az ilyen juhok más vidékekre kerülve, szokatlanul bő takarmányhoz jutottak. A *kurdjuk*-ok, valamint a *karakul*-ok ugyanis a puszták bőséges tavaszi legelőin farukban, illetve farkukban tartalék tápanyagokat gyűjtenek össze, arra az időre, amikor a nyári tartós szárazság folytán a dus legelők kopár pusztasággá változnak; de ezek a tartalékanyagok nem csupán a nyári szárazság idejében szolgálnak életük fentartására, hanem a téli hóviharok alatt is, amikor sokszor 14 napon át alig jutnak táplálékhoz. Nem lehet tehát csodálni, ha az ilyen koplalási időszakok által megszokított életmódhoz szokott állatok egyszerre állandóan bőséges táplálékhoz jutva, nem hoznak teljesen kifogástalan bárányokat világra, mert elképzelhető, hogy egy, a születés után már 5–10 nap alatt eltűnő tulajdonság minőségére az embrionális élet tartama lényeges befolyással bír. Bekövetkezhetett tehát, hogy a szokatlanul bőséges takarmányozás a karakulok vemhénél időelőtt gyors fejlődést idézett elő és ennek következtében a normálistól eltérő sajátosságokkal bíró bárányok jöttek világra. Megfelelő takarmányozás mellett azonban az említett elváltozásoktól nem kell tartani s így a karakulok lassankint kiküszöbölhetnék azokat a hasznot alig hajtó juhfatákat, melyek a legtermékellenesebb talajokon, a hangák szegényes növényzetén élnek. Ilyenek pl. a lüneburgi hangán tartott juhajtók, a geest-juhok.²⁾ Észak-Németország legszegényebb talajainak parlagi fajtái! Ezeknek válhatnának versenytársaivá a karakulok olyképpen, hogy a hangajuhok, geest-juhok, vagy más parlagi fajták kosai helyett tisztavérű karakul-kosokat használnának, aminek következményeképpen ugyan az első generációnál a báránybőrök minősége tekintetében csak egészen jelentéktelen eredmények láthatók, de a továbbtenyésztésnél felhasznált anyaállatoktól származó utódoknál az már figyelemreméltó lehet. A keresztezésekből nyert anyaállományra állandóan tisztavérű karakul-kosokat bocsátva, a

¹⁾ Magyarán mondva: „kurdzsuk“.

²⁾ A geest-juh, a rövidfarkú német lapály-juhok egy termete, mely különösen kisebb teste és össze-vissza keresztezett gyapja által válik el a marsch- és hangajuhoktól (l. *Rodiczky*: „Északon és Nyugaton“).

báránybőrök minőségének a tisztavérű karakul-bárányokét nagyon megközelítő tökéletességet lehetne elérni. Nem valószínű azonban, hogy a keresztezésekből származó kosokat valaha is sikerrel lehet a tenyésztésben felhasználni.

Kühn előadásaközben $\frac{1}{2}$ -vér és $\frac{3}{4}$ -vér keresztezésekről származó báránybőrökből készült női kalapot, kabátkát és karmantyut, valamint néhány kikészített báránybőrt mutatott be. Figyelemreméltó, hogy a jelentékeny számú félvér-ivadékból mindössze csak két bárányka bőrt tudta a szücs felhasználni, a háromnegyedvéri keresztezések azonban már kielégítő anyagot szolgáltatottak. A báránybőrökért átlagosan 5 márkát fizettek. Remélhető, hogy az 5-ik, 6-ik keresztezésnél már 11–12 márkáért értékesíthető bőrök nyerhetők; 10 márkás átlagért azonban biztosan el lehet majd érni. De már 5 márká is figyelemreméltó mellékjövedelem, ha tekintetbe vesszük az anyajuhok egyéb hasznos szolgáltatását. Az anyák, mikor 5–10 napos bárányukat elvesztik, még hosszú időn át fejhetők, s ha a lüdeheni tapasztalatok alapján csak napi $\frac{1}{4}$ liter átlagot és 120–130 napos fejési időszakot veszünk fel, ez már legalább 5 márká jövedelmet képvisel, amennyiben az átlag $6\frac{1}{2}\%$ zsírt tartalmazó tej kitűnő sajtot szolgáltat. Azonkívül maga a lenyuzott bárányka is átlagosan egy márkáért értékesíthető, úgy, hogy 1–1 drb. anyá után, a báránybőrön kívül, még 6–7 márká jövedelemre lehet számítani, amihez még az anyákról — legzeleszerűbben kétszeri nyírással — kapott gyapjunak darabonként mintegy $2\frac{1}{2}$ márkát kitevő értéke járul.

Ilyen hasznos szolgáltatásra sem a hangajuhok, sem a geest-juhok nem képesek! Pedig a karakulok — *Kühn* tapasztalatai szerint — a takarmány tekintetében legalább is oly igénytelenek, mint emezek s a hangáknak — az ázsiai pusztaságokéhoz sok tekintetben hasonló — szegényes növényzetet télen és nyáron egyaránt igen jól értékesítik. *Kovács Imre.*

GAZDASÁGI NÖVÉNYTAN.

Rovatvezető: Mezey Gyula.

Érdekes kukoriczabetegség.

Veszprémmegyéből *W. I.* még június hó utolsó napjaiban 4 darab alig egy arasznyi, hitvány tengerit küldött be. Már a tengeri elmaradt növése betegsége vallott; de betegségre vallott a tengeri színe is.

A legelső levél egészen el volt száradva, a többi levél alsó felében (a levélhüvelyen) lilás, felső felében (a levéllemezben) sárgaszínű.

Amint rátekintettem a hitvány tengerire, első gondolatom az volt, hogy a tengeri átnevesedett talajon nőtt, vagy pedig, hogy a drótféreg bántja.

De kívülről jobban szemügyre véve a gyökereket, láttam, hogy a gyökerek épek és ép a tö alja is, honnét a gyökerek kiindulnak; így hát drótféreggel nincsen dolgunk.

W. I. a beteg növények beküldője, azt írja, hogy a tábla, amelyen a tengeri van, lapos fekvésű és a beküldés idejében még nedves. Ő a bajt eleinte szintén a talaj nedvességének tulajdonította, de alaposabban utána járva a dolgnak, azt vette észre, hogy „a

tengeri szárát a gyökér felett valami féreg átfurta“.

A külső vizsgálat után elkezdtem a növényeket szétszedni.

E szétszedésnél láttam, hogy az alulról számított második és harmadik levél hüvelynek belső része meg van rágva. A rágási darabokat kézi nagytűn jól ki lehetett venni, de szabad szemmel is kivethetők voltak e rágások, ha a megrágott levélhüvelyt az ember a világosság elé tartotta. Ekkor látszott, hogy a rágási foltokon, amelyeken egy kevés rágási morzsálék is volt észlelhető, a levélnek csak a külső bőre maradt épen.

Beljebb, a beteg növények fiatalabb levelei szintén meg voltak rágva és rothadásnak indultak.

Június hónapban több olyan zabvetést volt alkalmam vizsgálni, amelyeket a *frittlégy* álcája pusztított; a *Köztelek* „Féleletek“ rovatában be is számoltam néhány esetről.

Amint a szóbanforgó tengerit szétszedgettem, önkénytelenül támadt bennem az a gondolat, hogy a tengeri betegsége majdnem olyan képet mutat, mint az, amelyet a zabon, mint a frittlégy pusztítását észleltem.

És e gondolatommal tovább dolgozgatva, egyszerre csak az egyik beteg tengeri belsejében feltűnik egy légyálcza. Szakasztott olyan, mint a frittlégy álcája. A színe sárgásfehér, teste gyűrűzött; vékonyabb testvégén ki-bejár az álcza két fekete foga; a tompább testvégén jól látni a két kis nyulványt; hossza az álczának 3-5 mm. Megnézem az álczát görcsö alatt, összehasonlítom zabból és más gabonából kiszedett frittlégy-álczával és nem tudok köztük semmi különbséget találni. Így azt kell hinnem, hogy a beteg kukoriczát a frittlégy álcája támadta meg.

Kétségbenvonhatatlan bizonyíték ugy juttott volna kezembe, ha az álcza bábbá majd frittlégygyé alakul; de ez nem történt, az álcza néhány napra összeszáradt.

Szándékom volt az érdekes esettel, új anyagot kérve, bővebben foglalkozni, de mint az óvári gazdasági akadémiának tanárát, az éppen kezdődő, hosszantartó vizsgák teljesen lekötötték és kimerítették. Mire a vizsgálat fonalat, érintkezésbe lépve a beküldővel, ismét felvettem, már későn volt, alkalmas anyagot nem kaphattam.

De így is felvethetem a kérdést, hogy valószínű-e az a feltevés, hogy a kukoriczát a frittlégy támadta meg?

És a kérdésre ugy felelhetek: valószínű.

A frittlégy a növényekben nem válogatós. Megtámad nemesak minden gabonát, búzát, rozst, árpát, zabot, hanem megtámad mindenféle más pázsitféléket is: réti, meg vadonnövényeket.

A frittlégynek rendszeren 3 káros generációja van: tavaszi, nyári, őszi. De lehet sok generációja: egyik-másik fejlődési alakjában (mint álcza, báb vagy légy) megtalálni az egész évben. A légy nem igen válogatja meg, hogy minő pázsitfajra rakja petéit, jó neki minden, csak az a fő, hogy a növény vagy növényrészszenge legyen.

A tavasz végén, nyár elején, a gabonaművek sása már erős, a frittlégy álczájának nem alkalmas; a rétek is le vannak kaszálva, itt sem igen akad a frittlégy alkalmas gazdanövényre. De ott van a zab zsenge virágzó bugája. Be-

Jobb és

megbízhatóbb

magvakat

nem is ajánlhatunk, mint a minőket **32 év óta**

MAUTHNER ÖDÖN

csász. és kir. udvari magkereskedésében Budapesten,
VII., Rottenbiller-u. 33. — IV., Kossuth Lajos-u. 4.
kaphatni.

rakja hát ebbe a fritlégy petéit. Miért ne rakhatná be a fejlődésében elmaradt, nedves talajon növő, tehát gyenge szövetű kukoriczába is?

Évekkel ezelőtt, július hó végén, az óvári kukoriczaföldeken a *kukoriczamoly* kártételeit tanulmányoztam. Amint így a megtámadott növényeket vizsgálom, néhány zászlóban, a virágpolyvák között ráakadtak a *fritlégy bábjaira*. A fritlégynek sok álcája, bábja fordult már meg kezemben, ismerem jól ezeket; és a mindenféle gabonában talált fritlégy-bábok és a kukorica zászlójában talált említett bábok nagyságában, színében, valamint alakjában nem tudtam különbséget találni.

Ezt az észleletemet el is mondtam egyszer *Jablonski* barátomnak s neki eszébe sem jutott kétkedni, hogy a kukorica zászlójában a fritlégy tanyát üthet. Alkalmasabb táplálék hiányában megteheti ezt épp úgy, mint megteszi a zab bugájában.

Sajnos, az említett bábokat sem nevelhettem legyekké, — elutaztam vakációzni.

A Veszprémmegyéből érkezett 4 drb tengerit illetőleg fel kell említenem, hogy habár mind a négy növényen egyforma volt a károsodás, fritlégy-álcát csak az egyik belsejében találtam. Keresgéltem a már szétbontogatott növényeken, hogy nem találom-e meg talán a bábüveget, amelyből az esetleg gyorsabb tempóban fejlődött légy kirepült? De ezt sem találtam. Hanem a helyett két növény alsó levélhüvelyein két parányi likat észleltem. Lehet, hogy az álcák a bábozás előtt kifuráltak magukat, hogy a földben alakuljanak bábokká.

Ámbár megjegyzem, hogy megtörténik az nagyon sokszor, hogy látjuk a növényben a légyálcza pusztítását, de álcát vagy bábót nem találunk s nem találjuk meg a bábüveget sem, amelyből a légy kirepült, dacára annak, hogy az illető álcza a növényben vagy a növényen szokott bábbá alakulni. Tudja Isten, hova lett? Sok esete lehet az elpusztulásnak s mi csak találgatjuk, hová tűnt el a kártevés bizonyítéka, a kártevő nyoma?

A fritlégy-álcán kívül a beteg tengeri belsejében apró, úgy 1/4 mm. átmérőjű, vizsinű, dagadttestű *atkákat* is találtam párosával. Ezek alkalmasint már a rothadásba menő tengeri belsejét keresték fel, hogy itt tovább pusztítsanak.

Ha a valószínűséget valóságnak vesszük, azaz, ha amellett maradunk, hogy a veszprémmegyei beteg tengerit tényleg a fritlégy álcái pusztították, a gazdát mindenképp az érdekli: vajjon a fritlégytől, mint esetleg a tengeri veszedelmes ellenségétől kell-e tartania?

Azt hiszem erre megnyugtató választ adhatok. A tengeri normális tenyészviszonyok között gyorsnövésű, hatalmas, erős leveleket és szárat fejlesztő növény. A fritlégy álcáinak csak kivételes esetekben és rövid ideig lehet alkalmas tápláléka. Ha már erősebb növényben van, a fritlégy támadását meg nem sinli.

A veszprémmegyei esetben is a tengeri baját elsősorban a talaj nedvessége és hidegsége okozta. Emiatt a tengeri alig nőtt és levelei soká zsegek maradtak, alkalmát nyujtva a fritlégy támadásának, amelyek azután még silányabbá tették az amugy is hitvány vetést.

Mondottam, hogy a beteg tengeri beküldőjével elkéve léptem érintkezésbe és kértem újabb vizsgálati anyagot.

Levelémre *W. I.* azt felelte, hogy az első beteg növények beküldése után pár napra a tengeritábla laposabb, nedves részét felszántotta és kölessel vetette be. A köles is silány, sőt a legmélyebb részeken kiveszett. A meghagyott tengeri összeszedte magát s csak a kiszántott rész szélén (a mélyebb helyen) nyomorultak a növények.

Ezekből nemrég mintát is küldött *W. I.* E növények (augusztus első napjaiban) most sem nagyobbak 3 arasznál és sem zászlójukat nem hányták ki, sem a esőképzésnek nincsen még nyoma rajtuk. A fritlégy álcák ragási nyoma még észlelhető rajtuk s e helyeken apró atkákat most is találni. Fritlégyet természetesen már nem találni e növényekben, mert ha nyomorultak is ezek, a fritlégy fogai alól már kinőttek.

W. I. újabb sorai is azt bizonyítják, hogy a főbaj ott a talaj nedvessége.

Kérdeztem nincse egészen zsenge csalamádé és ebben nem akadni-e a fritlégy kártételére? A válasz az volt, hogy csalamádét nem természetnek.

Igy hát vizsgálatom fonala megszakadt.

A gabonaféléket pusztító legyek életéről sokat tudunk már, de mégis akárhány felmerülő kérdésre sem a gazda, sem a zoologus nem tud felelni.

Feljegyzésre érdemes minden újabb megfigyelés, mert ez másokat is vizsgálódásra ösztönöz. Soraimnak nincs is más célja, mint az, hogy erre az érdekes esetre, melyet ismer tettem, felhívjam a figyelmet, lehet, hogy a véletlen másnak a kezébe adja azt a fonalat, melyet én elejtettem.

Nem szabad még elfelejtenem azt, hogy megemlítsem, miként az a beteg kukoriczavetés, amelyben én fritlégy-álcát találtam, a múlt évi zabvetésre következett. *Mezey Gyula.*

LEVÉLSZEKRÉNY.

Kérdések.

364. kérdés. Folyó hóban 25 db. 3 éves tarka tinót fogok lekötöni 5 hónapra terjedhető hizlalás céljából. Rendelkezésre áll: csalamádé, árpadara, buzakorpa (finom), később répa, luczernaszéna tetszés szerinti mennyiségben. Kérdem: mennyit kell csalamádé, korpa és árpadarából 1000 kg. élősulyra adagolni, hogy a helyes táparány meglegyen? *K. J.*

365. kérdés. A kölesnek van-e annyi tápereje, mint a tengeridarának vagy korpának és milyen mennyiségben lehet hizómarhával és fejőstehennel etetni? *Gy. M.*

Feleletek.

Marhahizlalás. (Felelet a 364. sz. kérdésre.) A korpa nem tartozik a hatásosabb hizlaló-takarmányok közé, de ha megmaradnak mellette, akkor a következő adagolást ajánljuk: 110 kg. csalamádé, 5 kg. finom buzakorpa s 3 kg. árpadara tartalmaz 28.1 kg. szárazanyagot, 1.5 kg.

fehérjét s 14.5 kg. keményítőértéket. Télen pedig következőképpen lehetne a hizlalást folytatni: 60 kg. takarmányrépa, 12 kg. luczernaszéna s 12 kg. árpadara tartalmaz 27.3 kg. szárazanyagot, 1.7 kg. fehérjét s 14.6 kg. keményítőértéket. Télen okvetlenül mellőznénk a korpát, s az árpadarát részben tengeridarával vagy kereskedelmi takarmánnyal helyettesítenénk, mert a hizómarha szivesebben eszi a vegyes abrakot, mintha csupán csak egyféléből kap sokat. *Cselkó István.*

Köles mint takarmány. (Felelet a 365. sz. kérdésre.) A köles különféle fajtái közül rendszerint csak a közönségeset vagy kásakölest természetjük s ez úgy a héj s a belső mag viszonylagos mennyiségét, valamint emészthető összetételét illetőleg majdnem teljesen meg egyezik a zabbal. Ugyanis a héj a magnak 25%-a (a zabnál átlag 26%), emészthető összetétele pedig Kellner szerint (%):

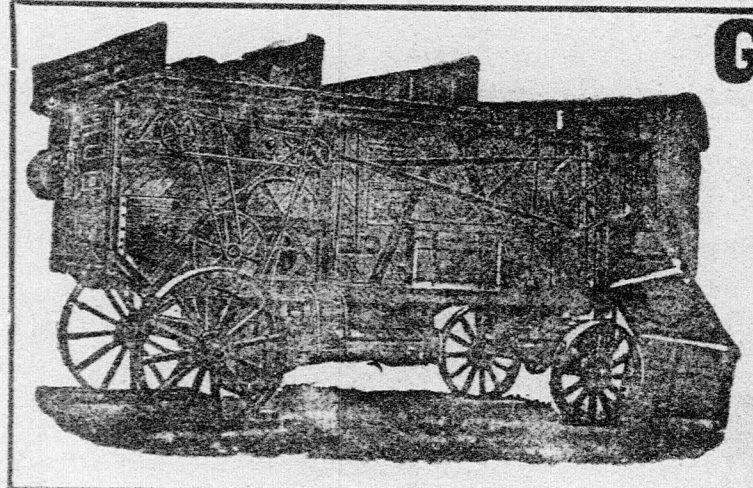
	köles	zab
nyers fehérje	8.0	8.0
igazi fehérje	7.4	7.2
nyers zsír	3.1	4.0
nitrogénmentes vonat	45.8	44.8
nyersrost	2.7	2.6
hatékonyági együttható	95.0	95.0
keményítőérték	59.7	59.7

Miután a köles természetszerűségben is a zabhoz hasonlít, minden állattal etethető, de leggyakrabban sertéshizlalásra használják, valamint hogy lovakkal is etetik zabpótszer gyanánt, mely esetben azonban a köles annyiban van a zabhoz képest táparányban, hogy míg utóbbi egészszeműen adagolható, addig az aprószemű, sima felületű s könnyen nyelhető kölest okvetlenül zuzni vagy darálni kell; már pedig a felaprózott szemeselőség sohasem hat a lóra oly előnyösen, mint az egészszemű. Ha fejőstehennel etetjük, kombinációba veendő az, hogy a köles olajos természetű zsíja lágyítólag hat a vajra. Ha tehát vajot készítünk a tejből, oly takarmányt is etessünk, mely ellensúlyozza a köles lágyító hatását; ilyenek pl. az elfásultabb szálastakarmányok (zöldtakarmány, széna, szalma), továbbá a leveles czukorrépa, a takarmányrépa s burgonya, a hüvelyes magvak, lenmagpogácsa stb. A korpánál többet ér a köles, de a tengeri tápértékét nem éri el. Mint a legtermészetszerűbb takarmányok egyike korlátlan mennyiségben etethető a köles. *Cselkó István.*

VEGESEK.

Mai számunk tartalma:

	Oldal
Az OMGE. közleményei	1389
Kereskedelmi ismeretek a mezőgazdaságban	1389
Növénytermesztés.	
A bab szántóföldi termesztése	1391
Allattenyésztés.	
A karakul-juh a talajjavítás szolgálatában. I.	1392
Gazdasági növénytan.	
Érdekes kukoriczabetegség	1393

Graepel Hugó gépgyáros

Marshall Sons & Co. Limited vesérgyáréko.
BUDAPEST, V. ker., Váci-ut 40-46. sz.

Ajánlja: eredeti Marshall-féle gőzlokomobiljait, szabadalmazott kombinált gabona- és foherecsaplógépeit és szabadalmazott törekrostaít vaslemezéből. Eddig körülbelül 8000 darabot szállítottam.

Legjobb sikerrel kipróbálva.

Hajlandó vagyok ezen rostát bármely cséplőgéphez 14 napi próbára küldeni és visszafogadni, ha nem jobb mint bármely másfajta törekrosta!

Gazdasági árjegyzéket, törekrosta-leirást, mintát és elismerő levélvezetést kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

TÖREKROSTA
GRAEPEL HUGÓ SZABADALMA

Levélszekrén

Vegyesek
Személyi hírek
raktár-
gazd. fo-
kivitel.
ipara.
ben.
— Dél-
Termén-
gyanjuv.
Államok
ben.
— szolgá-
relme.

Szerkesztői

Kereskedele

Személyi

h. igazgatój
az egyesüle
Pál egyesü
havi szabad

Esküvő.

uradalmi ka
tárhoz a
Jolánkát.

Gyászhir

földbírtokos
élete 68-ik

Gabonara

irtuk, a föld
javaslat kés
A budapesti
dologról és
állítólagos
készülve ar
a javaslat e
törvényerőre
a keresked
ellen az, ho
mény, miké
fajolni és
nagy bajokra
szövetkezet
beraktározza
nem értékes
hogy a szöve
raktározta, k
maga is vás
kezeti tagok
spekulált ta
az esetleges
félnek a keres
Mi azonban
hinni, hogy
szövetkezet
szüntethető
manciója, ar
mindig aran

Doktorát

osztrák vall
földművelésü
jul. 3-án k
gazdasági d
szerint: „A
tudományos
szigorlat ala
annak a me
és mennyibe
séges képes
séges annak
államvizsgát
osztályán le
hatók oly
tudják, ha a
oktatásügyi

HE
GÖ

Levélszekrény	Oldal
Vegyesek	1394
Személyi hírek. — Esküvő. — Gyászír. — Gabonarak-tár-szövetkezetek. — Doktorátus a bécsi gazd. főiskolán. — Komlóhírek. — Barackkivitel. — A dunántúli mezőgazdasági gyáripara. — Tűzkárok az 1906. év első felében. — Gyümölcsau-ézió Antwerpenben. — Délvidéki kisgazdák vándorgyűlése. — Terményszállítási hirdetés. — Varsói gyapjувásár. — Az Északamerikai Egyesült Államok állatállománya 1906. év első felében. — A bajorországi állategészségügyi szolgálat szervezése. — Te termelők sérelme. — Állatforgalmi korlátozások	1395
Szerkesztői üzenetek	1396
Kereskedelem, tőzsde	1397

Személyi hírek. *Rubinek* Gyula egyesületünk h. igazgatója hazatért szabadságából és átvette az egyesületi ügyek vezetését, míg *Jesztenszky Pál* egyesületi titkár most kezdte meg egy havi szabadságát.

Esküvő. *Róssay* Elemér, Apponyi Sándor gr. uradalmi kasznárja július hó 11-én vezette oltárhoz a lengyeli kegyuri templomban *Fülöp* Jolánkát.

Gyászír. Nemes *Hell* Sándor dacsókeszi földbirtokos f. hó 11-én hosszas szenvedés után élete 68-ik évében elhunyt.

Gabonarak-tár-szövetkezetek. Mint már megírtuk, a földmívelésügyi minisztériumban törvényjavaslat készült a gabonarak-tár-szövetkezetekről. A budapesti kereskedővilág tudomást szerzett a dologról és nem igen van elragadtatva a javaslat állítólagos tartalmától. Mindenesetre el vannak készülve arra, hogy erős harezot fognak indítani a javaslat ellen, hogy megakadályozzák annak törvényerőre emelését. A legnagyobb kifogása a kereskedőknek a gabonarak-tár-szövetkezet ellen az, hogy attól lehet félni, hogy az intézmény, miként külföldön is megtörtént, el fog fajulni és a gabonarak-tár-szövetkezet esetleg nagy bajoknak lesz kuforásává. A gabonarak-tár-szövetkezet célja, hogy tagjainak gabonáját beraktározza, erre előleget adjon addig, amíg nem értékesítette. Megtörtént azonban külföldön, hogy a szövetkezet nemcsak tagjainak gabonáját raktározta, lombardirozta és értékesítette, hanem maga is vásárolt idegen gabonát nem szövetkezeti tagoktól és azután az egész mennyiséggel spekulált tagjainak nagy kárára. Állítólag ettől az esetleges visszaéléstől és ennek veszedelmétől félnek a kereskedők és ezért ellenzik a javaslatot. Mi azonban hajlandók vagyunk inkább azt hinni, hogy azért ellenzik, mert a gabonarak-tár-szövetkezetek felállításával valószínűleg megszüntethető lesz a gabonarak abnormis depri-mációja, amely a jelenlegi viszonyok közt még mindig aranykorszakát éli.

Doktorátus a bécsi gazd. főiskolán. Az osztrák vallás- és közoktatásügyi miniszter a földmívelésügyi miniszterrel egyetértéssel f. évi jul. 3-án kelt rendeletével megállapította a gazdasági doktori szigorlat szabályzatát, amely szerint: „A doktori fokozat a gazd. főiskolán tudományos értekezés benyújtása és a doktori szigorlat alapján nyerhető el. A szigorlat célja annak a megállapítása, vajjon a jelölt birja-e és mennyiben a tudományos vizsgálatokra szükséges képesítést. A szigorlatra bocsátásra szükséges annak igazolása, hogy a jelölt a harmadik államvizsgát a gazdasági főiskola valamely osztályán letette. Kivételesen szigorlatra bocsát-hatók oly jelöltek is, kik ezt igazolni nem tudják, ha a tanári testület javaslatára a közoktatásügyi miniszter azt megengedi. A doktorra

avatás a rektor elnökleite alatt és a szigorlat alappól szolgáló szakcsoporthoz egy rendes taná-rának, mint felavató jelenlétében történik, amikor a jelölt fogadalmat tesz.” A jövő évtől kezdve tehát Ausztriában már „doktor oekonomiae“-k is lesznek.

Komlóhírek. A komlóüzletben legutóbbi tudósításunk óta nem állott be lényeges változás, a készletek a minimumra redukálódnak. Az elmúlt héten Saazban csak 30 bál komló adatott el. Az időjárás az utóbbi napokban kedvezőre fordult, úgy, hogy a legutóbbi zivatarokkal jött nagyobb esőzés igen sok helyütt lényeges javulást idézett elő a komlóskertekben. A külföldi jelen-tések is kedvező javulást adnak hírt, csupán Angliában nincs lényegesebb változás. A piacon az új termésből legelőször Steier déli részéből jött fel, melyért 50 kilogrammonként 200 koronát fizettek. E jó ár elsősorban abban leli magyarázatát, hogy a kis sörfőzdeknek nincsenek elegendő készleteik s így szükségük van az új termésre. A komló szedése Saazban és vidéken e héten kezdődik csak s így közel két hét múlva indul meg a rendes üzlet. Figyel-mezteljük tehát termelőinket, hogy akiknek korai készleteik volnának, úgy a drága és veszöd-séges postai szállítást helyett még elég idejük van a vasuti teheráru-szállítást is igénybe venni, mert a két heti idő alatt, míg a vásár megindul, felérkeznek a komló Saazba. Meg-bizható forrásból érkezett híreink alapján termelőink szíves figyelmébe ajánljuk azon körülményt is, hogy a külföldi hiteles jelen-tések szerint az idei termés a megközelítő becslés szerint korán sem fogja a szükség-letet fedezni s így mint az előjelek mutatják, jó árakra van kilátás. Ez okból tehát óvakodjanak termelőink komlójukat alacsony elővételi áron elpocsékolni, mert később is jól értékesíthetik azt. Rég okozott a komlótermés becslése oly nehézséget, mint az idén, oly egyenlőtlen fejlő-désű a növényzet, hogy csak megközelítő ter-mésbecslést is nehéz összeállítani. Ha egy jelen-tékeny javulást tekintetbe veszünk, még ez eset-ben is az idei termés jóval a múlt évi mögött fog maradni. A világ komlótermése az idén megközelítőleg alantí lesz:

Ausztria-Magyarországban	180,000
Németországban	360,000
Franciaországban	60,000
Oroszországban	60,000
Belgiumban	30,000
Angliában	300,000
Amerikában	600,000
Ausztráliában	15,000
	1.605,000

vám-máza. Miután komlóból a világ rendes évi szükséglete 1.830,000 vám-mázsára tehető és bár jöllehet a nagy sörgyarak tekintélyes mult évi készletek felett rendelkeznek, mégis kilátás van, hogy az árak jelentékenyen emel-kedni fognak. Néhány kisebb tétel új komló kg.-ként 4 koronáért adatott el.

Barackkivitel. Milánóban egy ottani cég nagyobb mennyiségű barackot óhajthazánkba-ból beszerezni. Címe megtudható a m. kir. Keres-keletmi Muzeumban.

A Dunántul mezőgazdasági gyáripara. A Dunántul gazdái széleskörű mozgalmat indítot-tak a mezőgazdasági gyáripar megteremtése és kifejlesztése érdekében. Egyelőre Szombathelyt szövetkezeti alapon nagyszabású árgyöngy-gyártat létesítenek. Ebben a tárgyban *Szegedy* Ensch Károly vezetése alatt küldöttség volt leg-

utóbb *Mezőssy* Béla földmívelésügyi államtitkár-nál, a kormány jóakarátát kérve a Dunántul gazdáinak nagyjelentőségű vállalkozása iránt. Mezőssy államtitkár szívesen fogadta a küldött-séget s kijelentette, hogy a gyáripari szövetke-zet akezióját a földmívelésügyi miniszter kellő figyelemben részesíti s a támogatást a földmívelésügyi kormány részéről megígérte. A szö-vetkezet részére 150,000 K. kamatmentes köl-esőnt folyosítanak 10 évre.

Tűzkárok az 1906. év első felében. A m. kir. központi statisztikai hivatal kimutatása szerint a magyar birodalomban június hónapban 810 községben 952 tüzeset fordult elő 2001 károsulttal és 2.554,131 K. kárösszeggel. Ebből a szoros értelemben vett Magyarországra 752 károsult község és 890 tüzeset esik 1912 károsulttal és 2.424,732 K. kárösszeggel. Horvát-Szlavonországokban a tüzvész által sújtott köz-ségek száma ugyanakkor 58, a tüzesetek száma 62, a károsultak száma 89 és a kárösszeg 129,399 K. volt. A tüzesetek száma és az azok által okozott kár volt:

	Tüzesetek száma	Okozott kár értéke ezer koronákban	Tüzesetek száma	Okozott kár értéke ezer koronákban
	június	január-június	január-június	
1891—1895 átlagban	749	795	4,672	5,454
1896—1900 átlagban	965	2,628	6,033	13,116
1901—1905 átlagban	1,196	2,438	3,197	14,226
1906 —————	952	2,554	6,795	18,092

Gyümölcs-aukezió Antwerpenben. Antwer-penben az ottani vásárcsarnok igazgatósága nagyobb mennyiségű barackot, körtét, szőlőt keres naponkénti aukezió útján való eladásra. Érdeklődők közvetlenül a következő címhez fordulhatnak: A la Criée Halles et Marchés, Anvers, Rue Van Wesenbeke.

Délvidéki kisgazdák vándorgyűlése. Dél-vidék legnagyobb gazdatársadalmi szervezete, a Délvidéki Földmívelők Gazdasági Egyesülete e hó 20-án tartja Szentfilőlőpön (Bácsmegeye) idei vándorgyűlést. Ez alkalommal tartják meg Délmagyarország egyik érdemekben gazdag nép-tanítójának, Turnovszky Sándornak, arezké-pleleplezési ünnepélyét.

Terményszállítási hirdetés. Budapest székesfőváros polgármestere a következő árlej-tési hirdetését bocsátotta ki: A fővárosi marha- és sertésvásárokon és közbárhidakon 1906. évi november hó 1-től 1907. évi október hó 31-ig szükséges mintegy 400 q. szemes kukorica, 8500 q. kukoricadara, 200 q. árpa-dara, 350 q. zabdara, 1000 q. korpa, 400 q. szecska, 8000 q. zsupszalma és 1000 q. zab-szalma és 1200 q. buzaszalma szállítása iránt Budapest székesfőváros tanácsa nyilvános árlej-tést hirdet. Az árlejítés 1906. évi augusztus hó 22-én (szerdán) délelőtt 10 órakor lesz a köz-ponti városháza II. em. 195. ajtószám alatti ülésteremben. Az árlejtesen érvényes ajánlati és szerződési feltételek, valamint egyéb vonat-kozó értesítések a tan. VIII. ügyosztályban (Központi városháza II. em. 208. ajtó) nyer-hetők. Felhívtnak tehát mindazok, kik ezen árlejtesen résztvenni kívánnak, hogy szabály-szerű ajánlataikat az árlejítés fentjelzett határ-idejéig a tan. VIII. ügyosztályban Melly Béla dr. tanácsnok vagy helyettese kezéhez nyújtsák be, megjegyezve, hogy az ajánlati feltételek-nek meg nem felelő vagy elkésetten benyújtott ajánlatok figyelemben vétetni nem fognak.

Varsói gyapjувásár. Varsóban az idei gyapju-vásár teljesen abnormális lefolyású volt. A korán

HEUCKE A.
GŐZEKÉI

mintaszerű szerkezetben, anyaga és kivitele, munkaképessége felülmulhatalan, mint egyet-len különlegességet gyártja

A. HEUCKE gőzekegyára,
HAUSNEINDORF, Magdeburgi kerület.

20 évi különlegesség. — 150 gépnél több szállítva. — Modern nagyságban állandóan raktáron. — Mindennemű kérdézősködések közvetlen Hausneindorf-ba intézendők, hon-nan minden felvilágosítást azonnal megadunk.

beállott és meleg tavasz valószínűvé tette, hogy az idei nyírás kedvező körülmények között fog lefolyni. Ekkor érkezett meg a bialystoki események híre, amely annál lesújtóbb hatással volt a piacra, mert Bialystok a dél-oroszországi gyapjuiparnak a középpontja. Felhoztak a vásárra összesen 3995 mm. friss és 358 mm. régi gyapjút, úgy hogy eladásra volt szárvá összesen 4353 mm. vagyis alig valamivel kevesebb az előző évi 4462 mm.-nál. Az árjegyzések eleintén a tavalyi alapon indultak meg, de az akkori árakat a kereskedők nem voltak hajlandók megadni. A vásárlás végén a gyapjuárak a következőképen alakultak 1906-ban (tallérban a 90 kopek mm.-kint a 132 font.): Legfinomabb 114, finom 112, közepes 75—98. Mosatlan gyapjút pudonként (16·38 kg.) 10·50—11·50—12·00 rubel-jével vásároltak. A vásárra felhozott gyapju maradványa kereskedők és üzérkedők kezében van, aminek mennyiségét annál nehezebb meghatározni, mert jelentékeny quantumokra nézve csak bejelentés történt, de tényleg a piacra fel nem hozták.

Az északamerikai Egyesült-Államok állatállománya 1906. év első felében. Az Egyesült-Államok földmiv. miniszteriuma statisztikai osztálya lehető pontos becslési adatok nyomán összeállította a farmok marhaállományát 1906-ik év elejére vonatkozólag. Eszerint volt: 18·7 millió ló, 3·4 millió öszvér, 19·8 millió tehén, 47 millió szarvasmarha, 50·6 millió juh és 52·1 millió sertés. Az egyes állatfajok átlagára volt darabonként dollárban: ló 80, öszvér 98, tehén 29, szarvasmarha 15, juh 3, sertés 6. E szerint a lovak összértéke 1500 millió, a szarvasmarháké 1328 millió, a sertéseké 320 millió dollár.

A bajorországi állategészségügyi szolgálat szervezése. A bajor képviselőház egyik legutóbbi ülésén szóvá tették az állategészségügyi

szolgálatot, mely alkalommal Gerber képviselő rámutatott az állatorvosi szolgálat fontosságára. Ha nálunk nincsenek amerikai állapotok, ugyan a szülő, az egyedül csak az állatorvosok érdeme. A kormány el is ismerte ezeket az érdemeket, amennyiben az állatorvosi intézetet főiskolává emelte, de mindamellett az állatorvosok nagyon sok jogos követelése várja a teljesülést. Követelik többek közt, hogy a kerületi állatorvosok részére egy évi közbiztonsági gyakorlat kötelező legyen s hogy az állatgyógyászat higiénája kötelező vizsga tárgyává tétessék. Feilitsch báró miniszter a felszólalásra azt felelte, hogy az állategészségügyi szervezet reorganizációja nem sok idő múlva napirendre kerül és akkor a Gerber által felhozottakat is figyelembe veszik. Hogy eddig még nem történt meg a revízió, annak oka abban keresendő, hogy előbb az iránt kellett gondoskodniak történnie, hogy az állatorvosi főiskola hallgatói gimnáziumi érettségivel bírjanak.

Tejtermelők sérelme. A Budapest-szolnoki vonal mentén lakó tejtermelő gazdák nevében a központi tejesarnok-szövetkezet panaszszal fordult az OMGE-hez, melyben rámutat arra a körülményre, hogy a Szolnokról induló 509-es számú személyvonat menetidejének megváltoztatása mily károsodást okoz az illető gazdáknak. A vonatot most oly korán indítják Szolnokról, hogy az illető tejgazdaságoknak, ha a főváros élelmézésére szánt tejet ezzel a vonattal akarják beszállítani, éjfélkor vagy éjfél után egy óraker kell fejetniük. Ez a körülmény nemcsak hogy illuzóriussá teszi az illető s nagyszámu tejgazdaság jövedelmezőségét, de előbb-utóbb az illető tejgazdaságok munkásainak a forrongását, sztrájkját idézheti elő. Tetézi a bajt az a körülmény is, hogy más alkalmas vonat, amelyen a tejet be lehetne szállítani, nincs. Az Országos

Magyar Gazdasági Egyesület ezeket a sérelmeket egy a kereskedelemügyi miniszterhez benyújtott felterjesztésben tette szóvá s egyuttal azt kérte, hogy a szóbanforgó vonatot október hó 1-től kezdve indítsák az eddig megszokott rendes időben.

Állatforgalmi korlátozások. Az állatforgalom szabályozása tekintetében Ausztriával fennálló kölcsönös megállapodások alapján Ausztria ellen ezennel a következő állatforgalmi tilalmak érvényesítettek: 1. A sertésorbánc betegség fennállása miatt tilos a sertéseknek Magyarországra bevitelére a Magyarországgal határos: alsó-ausztriai Lajtha melletti *Bruck, Gänserndorf* és *Wiener-Neustadt* kerületekből, a stájerországi *Harberg, Luttenberg* és *Pettau* kerületekből, az osztrák tengerparti *Volosca* kerületből, a morvaországi *Wall-Meseritsch* kerületből, a sziléziai *Friedek* és *Teschen* kerületekből és a galicziai *Bohoradzany, Dolina, Jaslo, Kalusz, Kosow, Nadwórna, Nowytag* és *Nowysacz* kerületekből. 2. A sertésvész betegség fennállása miatt tilos a sertéseknek Magyarországra bevitelére a Magyarországgal határos: alsó-ausztriai Lajtha melletti *Bruck, Gänserndorf, Mödling* és *Wiener-Neustadt* kerületekből, a stájerországi *Pettau* kerületből, az osztrák tengerparti *Volosca* kerületből, a morvaországi *Ungarisch-Brod* kerületből, a galicziai *Dolina, Grybow, Kosow, Nadwórna* és *Stryj* kerületekből és a bukovinai *Kimpolung* és *Radautz* kerületekből.

A sertésvész betegségnek Ausztriába történt behurcolása miatt tilos a sertéseknek Ausztriába való bevitelére: Versecz thjf. városból. Továbbá a sertésorbánc betegség fennállása miatt tilos a sertéseknek Ausztriába való bevitelére: Trencsén vármegyének Ausztriával határos trencsényi járásából és Trencsén r. t. városból.

Nemzetközi gabonapiacz 1906 aug. 11-től 1906 aug. 15-ig.

Kelet	E f f e k t i v á r a k										Határidő	H a t á r i d ő s á r a k					
	Budapest	Liverpool	Wien	Prága	Mannheim	Páris	New-York	Chicago	Buenos-Ayres	Budapest		Liverpool	Berlin	Páris	New-York	Chicago	
Buza	14	15·25	16·77	17·50	17·50	20·92	21·60	14·66	13·84	18·03	Szept. 14·82 ²	16·77	20·56	21·26	14·66	13·84	
	10	15·25	16·69	17·50	17·50	20·92	21·60	14·62	13·36	17·59	Decz. 15·42 ³	17·02	20·68 ²	—	15·14	—	
Rozs	14	12·10	—	13·60	15·20	17·04	15·28	—	—	—	Szept. 12·40 ²	—	18·24	15·28	—	—	
	10	12·10	—	13·60	15·20	17·04	15·28	—	—	—	Decz. —	—	18·38 ²	—	—	—	
Zab	14	13·30	—	15·40	18·75	17·62	—	—	—	—	Szept. 12·46 ²	—	18·18	15·28	—	—	
	10	13·30	—	15·40	18·75	20·92	—	—	—	—	Decz. 12·94 ³	—	18·26 ²	—	—	—	
Tengeri	14	12·60	12·10	13·50	17·30	17·34	—	11·22	9·78	9·98	Szept. 12·72 ²	—	17·90	—	—	—	
	10	12·65	12·07	13·50	17·30	17·34	—	11·10	9·62	10·09	Decz. 13·16 ³	—	17·92 ²	—	—	—	
Árpa	14	12·85	—	14·50	14·20	—	—	—	—	—	Szept. 12·82 ²	—	17·80	—	—	—	
	10	12·35	—	14·50	14·20	—	—	—	—	—	Decz. 13·16 ³	—	17·92	—	—	—	

Jegyzet: 1) augusztus, 2) okt., 3) 1907 ápr., 4) 1907 május.

≡ Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök ≡

az országszerte első helyen elismert kitünő szerkezetű és legolcsóbb

„Eredeti Kalmár-rosták“ len- és heremagtisztító-gépek

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszent 15-féle nagyságban, különböző szerkezetben a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő általános terménytisztításhoz berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtórőre alkalmazva. — Ezévi újdonságainkról sziveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk.

KALMÁR ZS. és TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám.

1905. évi Nagy-Enyeden állami aranyéremmel kitüntetve.

Sürgönczim: Kalmár-rostagyár.

(Gutt
mányi

A mul
fordulat
zivataros
gesebb
idő folyt
nagyon el
csak hüv
vel, az eg
A külf
nagyobbá
különöseb
még seho
mésere dm
inkább el
mennyiség
európai e
haf. Amer
leg valam
lat azonb
csóbbak.
vevők tart
határidősp
jelentékel
lanyhulás
eredmény
gyengülték
ugyancsak
tas csak e
Nálunk
sztrájkja
jobb volt a
üzlet van.
Az üzlet
Buza ke
kinálva, m
éppen a p
olcsóbban
gedmények
azonban
ellenében
tétélek tal
hajóáru kö
kezdeleni
fillérrel em
néhány tété
Bácskai és
Az összfor
Rozs mé
röl, a malor
csak neheze
Az árak a
5·90—5·95 k
Árpa (tak
lag gyengén
5·90—6·10 k
nál és bizl
Kőbányán á
árpa állomá
zatu volt és
német expo
csékely véte
exportörjein
Egyébként t
jó tisztavidé
utóbbi tá 6
jegyzünk, m
6·75, egész
dul elő, 7·00
Zab e hé
nál azonban
mult heti je
lanok marad
Tengeri a
tétélekben, k
készletekkel
égetők néha
alatt vettek

Nap

A mai k
zavaros volt
bő készlettel
tott áraknál.
Rozs szin
11·90 K.-ás
Takarmán
11·90 K.-ás
Zab változ
hető.
Tengeri ty
Eladatott
Uj-buza. T
mm. 81 k. l

KERESKEDELEM, TŐZSDE.

Budapesti gabonatőzsde.

(Guttmann és Wahl budapesti terménybizományi cég jelentése.)

Budapest, augusztus 11.

A múlt hét tikkasztó hőségét e héten végre a kívánt fordulat váltotta fel. Az ország legtöbb részében gyakrabbi zivataros esők állottak be, melyek a hőmérséklet lényegesebb csökkenésével voltak kapcsolatosak és a száraz idő folytán sokat szenvedett gumós növényekre és tengerire nagyon előnyösen hatottak. A külföldön az időjárás ugyancsak hűvösebb. A terméseredmény, Oroszország kivételével, az egész külföldön megfelelt a várakozásnak.

A külföldi piacok üzletmenete ennek megfelelőleg nagyobbára hágyadt és a forgalom egyelőre korlátolt: különösebb árváltozások alig fordultak elő. A kínálat még sehol sem sürgető és a tengerentuli kedvező terméseredmény az orosz nyugtalanító hírek által annál inkább ellensúlyoztatik, mert az orosz minőségileg és mennyiségileg egyaránt gyenge terméseredmény az európai ellátás tekintetében még lényeges szerepet játszik. Amerikában a látható készlet gyarapszik, átmenetileg valamivel jobb kiviteli kereslet érvényesült, a hangulat azonban csendes maradt és az árak valamivel olcsóbbak. Angliából csak gyenge forgalmat jelentettek, a vevők tartózkodók voltak és az árak engedtek. Az angol határidőspiacok is csendesebbek. Franciaországban jelentéktelen árváltozások voltak, a hangulat azonban a lanyhulás felé hajlik. Németországban, ahol a terméseredmény megfelel, lanyha volt az irányzat és az árak gyengültek. A többi kontinentális piacokon az irányzat ugyancsak csendes, a kínálat erősbödött, míg a fogyasztás csak csekély beszerzéseket eszközölt.

Náunk a főzikk buzában — jöllehet a munkások sztrájkja malmaink tevékenységét bénítja — valamivel jobb volt a forgalom. A mellékezikkekben csak csekély üzlet van.

Az üzleti hét részleteiről a következőket jelenthetjük: Buza kezdetben, különösen vasúti áruban jól volt kínálva, míg malmaink, tevékenységükben megakasztva, éppen a prompt áru iránt voltak tartózkodók és csak olcsóbban akarták vásárolni. Az árubirtokosok így engedményekre voltak is kényszerítve. A kínálat később azonban jelentékenyen gyengült, a vételkedv ennek ellenében javult és különösen későbbi szállításra szóló tételek találkoztak érdeklődéssel. Szeptemberre szóló hajóáru könnyen volt elhelyezhető és az árak nemcsak kezdetbeni veszteségüket pótolhatták, hanem 5-7¹/₂ fillérrel emelkedtek is. Az export részére is kelt el néhány tétel tiszavidéki és pestmegyei származékokban. Bácskai és bánáti új buzaajánlatok még hiányoznak. Az összeforgalom körülbelül 200,000 mm.

Rozs mérsékeltlen van kínálva, de a fogyasztás részéről, a malomsztrájk folytán, el volt hanyagolva és így csak nehezen volt értékesíthető. Az export teljesen tétlen. Az árak a mult héthez viszonyítva keveset változtak és 5-90-5-95 kor-ig jegyeznek budapesti paritásra.

Árpa (takarmány- és hántolási célokra) (új) is aránylag gyengén van kínálva és teljes mult heti áron 5-90-6-10 kor. között budapesti paritásra volt gyárosoknál és hízalóknál elhelyezhető. Erőteljes szemű áru Kőbányán átvéve 6-30 kor-ig is ért el. Maláta és sör-árpa állomásokon átveendőleg e héten csendesebb irányzatú volt és a vevők tartózkodóbbak lettek. Néhány délnémet exportvevő is volt a piacon, kik azonban csak csekély vételket eszközöltek és így az üzlet inkább a mi exportörjeink és gyárosaink révén bonyolított le. Egyébként tovább is csak világos színű felvidéki áru és jó tiszavidéki származékok voltak kereslet tárgya. Ez utóbbit a 5-75-6-50 kor-ig, finomabbat 6-75 kor-ig jegyztük, míg felvidéki merkantiláru 6-25-6-50, jobb 6-75, egész finom, mely azonban csak szórányosan fordul elő, 7-50 kor-ig jegyez állomásokon átvéve.

Zab e héten jobban volt kínálva, a helyi fogyasztásnál azonban megfelelő jó vételkedv is talált és így a mult heti jegyzések 6-30-6-60 kor-ig helyben változatlanok maradtak.

Tengeri a vidékre való elszállítás céljaira csak kisebb tételekben, kocsiba téve 6-20-6-30 kor. kelt el. Hízalók készletekkel el vannak látva és így alig vásároltak. Szeszégetők néhány tételt 2-4 fillérrel a határidőjegyzés alatt vettek meg.

Napijelentés a gabonatőzsdéről.

1906 augusztus 13.

A mai kőszabuzat-üzlet a malommunkás viszonyok zavaros volta miatt vontatott irányzatú volt. A malmok b6 készletük folytán csak szeptemberre vásároltak tartott áraknál. Összesen körülbelül 40,000 q. kelt el.

Rozs szintén tartott, helyben egyenértékre 11-80-11-90 K.-ás árt fizettek.

Takarmányárpa szilárd, helybeni egyenértékre 11-80-11-90 K.-ás áron helyezhető el.

Zab változatlan, helyben 12-60-13-20 K.-ig értékesíthető.

Tengeri nyugodt, helyben 12-50 K.-t kérnek.

Eladatott:

Új-buza. Tiszavidéki: 400 mm. 82 k. 15 K. 80 f., 300 mm. 81 k. 15 K. 80 f., 400 mm. 81 k. 15 K. 60 f., 2000

mm. 81-5 k. 15 K. 70 f., 1600 mm. 80-5 k. 15 K. 70 f., 4000 mm. 79-5 k. 15 K. 60 f., 1000 mm. 81 k. 15 K. 70 f., 500 mm. 81 k. 15 K. 70 f., 1000 mm. 81 k. 15 K. 70 f., 400 mm. 81-5 k. 15 K. 60 f., 150 mm. 81 k. 15 K. 60 f., 600 mm. 81 k. 15 K. 70 f., 100 mm. 81 k. 15 K. 60 f., 300 mm. 81 k. 15 K. 70 f., 100 mm. 81 k. 15 K. 70 f., 100 mm. 81 k. 15 K. 70 f., 100 mm. 81 k. 15 K. 70 f., 100 mm. 81 k. 15 K. 70 f., 200 mm. 80 k. 15 K. 60 f., 250 mm. 81-5 k. 15 K. 60 f., 600 mm. 80 k. 15 K. 10 f., 300 mm. 80-5 k. 15 K. 60 f., 300 mm. 80-5 k. 15 K. 70 f., 200 mm. 80 k. 15 K. 60 f., 800 mm. 80 k. 15 K. 60 f., 200 mm. 80 k. 15 K. 30 f., 500 mm. 80 k. 15 K. 50 f., 200 mm. 80 k. 15 K. 60 f., 500 mm. 80-5 k. 15 K. 70 f., 100 mm. 80 k. 15 K. 40 f., 300 mm. 79-5 k. 15 K. 40 f., 10-0 mm. 81-5 k. 15 K. 70 f.

Pestmegyevidéki: 300 mm. 82 k. 15 K. 35 f., 1-0 mm. 80-3 k. 15 K. 30 f., 200 mm. 80 k. 15 K. 20 f., 500 mm. 79-5 k. 15 K. 20 f., 250 mm. 79 k. 15 K., 100 mm. 79 k. 15 K., 100 mm. 79 k. 14 K. 95 f., 100 mm. 76 k. 14 K. 05 f.

Bánsági: 4000 mm. 77 k. 15 K. 05 f. Babáti: 4000 mm. 78-5 k. 15 K. 30 f. Szt.-Tamási: 1070 mm. 77 k. 15 K., 470 mm. 77 k. 15 K.

Pancsovai: 4000 mm. 77 k. 14 K. 90 f., 2000 mm. 77 k. 14 K. 90 f. szept. száll., 3600 mm. 76 k. 14 K. 60 f. (Ó-buza Dunai: 1145 mm. 75-5 k. 14 K.

Rozs: 800 mm. 11 K. 90 f., 100 mm. 11 K. 85 f. kpf. paritás.

Árpa: 150 mm. 12 K.

Zab: 250 mm. 13 K. 10 f., 100 mm. 13 K., 100 mm. 12 K. 80 f., 100 mm. 12 K. 70 f., 100 mm. 12 K. 70 f.

Tengeri: 300 mm. 12 K. 50 f., 100 mm. 12 K. 55 f.

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület, Mester-utca, 1906. augusztus hó 14-én. A székesfővárosi vásárgazgatóság jelentése a „Köztelek“ részére.)

Felhozott a szokott közlegekből 180 szekér réti széna, 50 szekér muhar, 32 szekér zsupszalma, 9 szekér almossalma, — szekér takarmányszalma, — szekér tengeriszár, 9 szekér egyéb takarmány (lőhere, luczerna, zabosbikköny, köles stb.), 500 zsák szécska.

A forgalom igen élénk.

Árak fillérekben q-ként a következők: réti széna 400-600, muhar 460-520, zsupszalma 320-380, almossalma 300-320, takarmányszalma —, 100 kéve tengeriszár —, egyéb takarmány 480-500, zabosbikköny 500-520, lőhere —, luczerna 500-510, köles —, sarju —, szalmaszécska 440-460. Összes kocsiszám 285. Összes súly 342,000 kg.

Szeszüzlet.

A szeszüzletben e héten elején a forgalom korlátolt volt, mert a vevők tartózkodnak nagyobb vételaktól és olcsóbb árakat remélnek. Élénkebb érdeklődés csak kontingens nyersszesz iránt volt változatlan áron.

Elkelt finomított szesz adózva 141-142 K., adózatlanul 42-43 K. Elesztőszesz adózva 141-50-142 K., adózatlanul 42-50 K. nagyban.

Denaturált szesz hordóval együtt nagyban 36-36-50 K. volt ajánlva.

Mezőgazdasági szeszgyárak részéről kontingens nyersszesz gyéren volt ajánlva és 35-36 K.-ért kelt el ab termelő állomás új termelési időnyben szállítva.

Budapesten a kontingens nyersszesz ára 38-38-50 K. Bécsi jegyzés 40-20-40-90 K. kont. nyersszeszért.

B u d a p e s t i j e g y z é s

	nagyban	koronákban
Kontingens nyersszesz	38-38-50	38-38-50
Finomított szesz adózva	141-142	141-142
„ adózatlan	42-43	42-43
Elesztőszesz adózva	141-50-142	141-50-142
„ adózatlan	42-50-43	42-50-43
Nyersszesz adózva	138-50-139	138-50-139
Denaturált szesz	36-36-50	36-36-50

Az árak 10,000 literfokként hordó nélkül bérmentve, budapesti vasutállomáshoz szállítva, készpénzfizetés mellett értendők.

Élelmicikkek nagybani árai a központi vásáresarnokban.

Magyar Gazdák Vásáresarnok Ellátó Szövetkezte jelentése. 1906 augusztus 14-én.

A mai hetivásár eléggé forgalmas volt. Megkezdődött a dinnye szezon, valódi primaáru azonban még kevés kerül a piacra. Megjelent a szőlő is, aminek magas ára van. Egyéb gyümölcs sok van a piacon s a szép áru megfelelő áron értékesül. Vaj, tejtermékek ára változatlan, a huspiacpon még mindig abnormis állapotok uralkodnak. Leginkább csak silány áru érkezik a magas ár dacára. Tojásüzlet a fellendült kereslet folytán szilárdult, az árak emelkedtek.

Mai árak:

Husneműek: vidéki marhahus hátulja 112-120 kor., eleje 90-104 korona, vidéki borju b6rben, hosszan mérve, sulylevonás nélkül 96-126 K., helybeli borjuhus 120-136 K., sertéshus szalonnával ia. 84-116 K., lehuzott sertés 110-124 K., szalonna friss 112-126 K., szalonna sózott 100-120 korona, szalonna, füstölt 130-140 kor., olvasztani való 124-132 kor., háj 140-144 K., sertésszár 136-144 K., mind métermázsánként. Füstölt-hus (vidéki) kg-ja 0-92-1-40 K., hazai sonka 1-44-2-20 K., szalámi 3-60-4-20 K.

Vad: óz 1-40-1-60 K., szarvas 0-75-0-80 K., vaddisznó 0-70-1- K. kg-ként egészben.

Baromfi-félék: élő rántani való csirke, ujdonság 1-10-2- K., sütni való 2-20-2-60 K., kacs sovány 2-80-4- K., kacsá hizott 4-50-6-50 korona, fiatal liba — korona, lud, hizott 9-16 K., tyuk 2-80-3-60 K., pulyka — K. páronként. Vágott szépen tisztított baromfi, hizott lud 1-40-1-80 K., hizott ruca 1-50-1-80 K., hizott pulyka 0-0-0 K. kg-ként, poulard 1-2-20 K. drb-ként.

Tejtermékek: teavaj (centrifugált) 1-90-2-40 K., főzővaj (k6pült) 1-30-1-60 K., tehénturó 10-24 fill. kg-ként.

Zöldségfélék: burgonya (vagonáru) sárga 6-7-7- kor., róza 3-3-30 K., fehér 0-0-0 kor., kiffi — K., sárgarépa új — korona, petrezselyem új — kor., vöröshagyma makói 4-7 K., fokhagyma 20-30 K. 100 kg-ként. — Kelkáposzta — K., Fejessaláta 0- K., ugorka salátának való — K., zöldborsó 0- K. 100 darabonként. Egyiptomi hagyma — K. 100 kg-ként.

Gyümölcsfélék: Alma: választott elsőrendű áru (arany-parmen, ranett, Jonathán, nyári batul stb.) —, másodrendű —, harmadrendű apró áru — K., körte elsőrendű —, másodrendű — K. Dió apró kemény héjú ia. — K. mogyoró, nagy olasz — korona métermázsánként, cseresznye szőlő 0-36-0-60 K., kajszinbarack — fillér, meggy — fillér, őzi barack — fill., rétesalma — fill., p6szméte — fill., sárga dinnye 16-48 fillér, görög dinnye 20-46 fill. 100 db-ként.

Vegyesáruk: Bor és szesz italokat minőség szerint különféle árakon értékesítünk. Méz 120-160 fill. kg-ként, baracklekvár 0-0-0 K. kg-ként. Gomba szárított 2-3-3- K. kg-ként. Szappan, szegedi 56-60 fillér kg-ként. Nyers gomba, vargánya közönséges — fill. Tojás: bácskai 72-72 korona, erdélyi apróbb áru 63-70 K. eredeti ládánként (1440 drb).

Minden tekintetben készséggel adunk felvilágosítást.

Bécsi szarvasmarhavásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek“ részére.)

1906 augusztus hó 13.

Felhajtás összege:	Minőség szerint:
Hizott és legelőmarhában felhajtás ... 3162	Hizott marha ... 2752
Csontozni való marhában felhajtás ... 1099	Legelőmarha (Weidev.) 410
Összesen ... 4261	Csontozni való ... 1099
Eladatlan maradt ...	Összesen ... 4261
Származási hely szerint:	Nem szerint:
Magyarországi ... 3248	Ökör ... 2643
Galicz. s. bukovinai ... 185	Bika ... 754
Osztrák tartományokból ... 828	Tehén ... 595
Összesen ... 4261	Bivaly ... 269

Árak (100 kilogrammonként, élőszuliban, koronaértékben fogyasztási adó nélkül.)

	I. rendű	II. rendű	III. rendű
Magyar hizott ökör	82-90-92-93	75-81	64-74
Galicziai hizott ökör	90-98	80-89	
Tarka hizott ökör	90-96-97-100	80-89	74-79
Bikák	64-86-87-90		
Hizott tehén	62-80		
Legelőmarha	62-76		
Csontozni való marha	64-72		
Bivaly	52-64		

Irányzat: a gyenge felhajtás folytán az üzlet irányzata igen szilárd, prima marha ára 100 kg-ként hirtelen 2-3 K.-val emelkedett, ugyanannyival emelkedett a többi szarvasmarhaminőség ára: bikák ára 2-4 K.-val emelkedett.

Vásáron kívül közvetlenül a vágóhidra érkezett a lefolyt héten 924, a mult vesztegvasarra való felhajtás — darab.

Szerkesztői üzenetek.

P. M. Nagybarcs. Hazai bérni tenyészet Hunyadi László gróf úrménei (Nyitram.) és Kralovszky Kálmán pta-horgostói uradalomban van.

Egyetemes- és mélyművelő-ekék

acélöntvény-testekkel, páncéllemezekkel
 □ acél gerendelyvel
 állítható szarvakkal, önzetetéssel.

Többvasú ekék.
 Pinom-, szántás-, csukló-, rétboronák.
 Háromtagu és egytagu hengerek.
 Superior sorvetőgépek, triőrök.

UMRATH ÉS TSA
 Budapest, V., Váci-körut 60.

Gőzcseplőkészletek 12 HP.-ig. Ipari mozcsonyok 100 HP.-ig.

Eppen most jelent meg:

A borju
 természetes és mesterséges táplálása, valamint felnevelése 1 éves koráig, tekintettel a gümőkór elleni védekezésre.

Gazdák számára írta:
Balogh Sándor.
 Ára: 5.- korona.
 Megrendelhető a "Pátria" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. szám.

LEGYEK
 istállóból, konyhából, mézsárszékéből, vágóhidról biztosan elűzetnek, ha
Légy-Bonodorrall meszeljük, (legjobb már tavaszkor), 1 kg. elegendő 25 □-méterre. 5 kg. leírással 6 korona, franko, utánvéttel.
FODOR FERENCZ Budapest, VIII., Kisfaludy-utca 40. sz. 5323

Élő nyulakat kétszer vagy háromszor jobban lehet értékesíteni, hogy ha azokat a helyett hogy leöljük, élve befogjuk. Fogóhálókat, körülbelül 1500-2000 méter, ugyanint csomagolást a befogási állomásra bérmentve küldöm, sőt szakembert is küldök, a ki a befogást vezeti és ellenőrzi. Óvadék kívánatra.

GÜDERA KÁROLY vadkiviteli cég, udvari szállító
 WIEN VII/2. 5546

Haszonbérleti felhívás.

Nagyméltóságu gróf Festetics Tassilo ur hitbizományi tulajdonát képező alább részletezett birtokok 1908. év április hó 1-től kezdődő 20 évi időtartamra haszonbérbe adatnak.
 Felhivatnak mindazok, kik az alább felsorolt birtokok valamelyikének kibérlésére vállalkoznak, hogy írásbeli ajánlataikat

1906. év október hó 1-ig

Keszthelyre, alulírt főttkári hivatalhoz küldjék be.
 Az ajánlatokban a bérelni szándékolt birtokért felajánlott évi bér számokkal és betűkkel kiteendő s kijelentendő az is, hogy a bérleti feltételeket ismeri s azoknak magát aláveti.
 Ő nagyméltósága a beérkezett ajánlatok közül szabadon és tetszése szerint választ avagy azokat vissza is utasíthatja.
 Az ajánlati határidő letelte után, azon ajánlattevők, a kiknek ajánlatát ő exzellenziája a további tárgyalásra alapul elfogadhatónak tartja, szóbeli tárgyalásra fognak meghívani.
 A béreli birtokok az alulírt főttkári hivatalnál történt jelentkezés után a helyszinén megtekinthetők, amely főttkári hivatalnál a bérleti feltételek is betekinthetők.

Sorszám	Birtok neve	Szántó	Rét	Legelő	Adó alá nem eső	Szőlő	Összesen
katasztrális hold							
1	Vasvár	2736	759	1086	100	1	4698
2	Hadász	1183 ⁶⁹³	175 ⁴⁷¹	407 ³⁵⁰	57 ⁰⁹²	—	1890 ⁶⁴⁵
3	Ollár	2717 ¹⁴²	513 ⁰¹	305 ³²	57 ⁰	14 ⁸⁸	3642 ⁴²²
4	Nagy-Falud	690 ⁵⁷	135 ⁸⁷	38 ⁰⁶	—	—	867 ²⁰⁴
5	Hahót	844 ⁶⁷⁶	220 ¹⁴⁸⁰	359 ⁴⁸⁵	—	—	1426 ¹⁰¹⁷

Gróf Festetics Tassilo főttkári hivatala Keszthelyen.

Mezőgazdasági Áruhitelbank R.-Társ.
 Budapest, V., Báthory-utca 5.

Bankosztálya: előnyös feltételek mellett nyújt mezőgazdák számára kölcsönöket, kezesség nélkül.

Áruosztálya: mindenféle **műtrágyák** (kartellen kívül) u. m. superphosphát, thomassalak, chilisalétrom, káinít, kaliszó, valamint az összes erőtakarmányok eladásával foglalkozik.

KOCSI-GYÁRTÁS.
 Budapesti kovács- és kocsi gyártó-ipar-terület védnöksége alatt álló
Kocsi Árucarnok Szövetkezet
 Budapest, VII., Kerepesi-ut 72.
 ajánl mindennemű hintókocsit,

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ SZÖVETKEZETE
 BUDAPEST (Központi Vásárcsarnok)
 Igazgatóság és központi iroda:
 Budapest, IX., Imre-utca 4. sz.
 Nagy köpinczéi: BUDAFOKON.

Értékesít húsféléket, baromfit, vadféléket, tejterméket, tojást, zöldséget, gyümölcsöt, mézet és MINDENMÉ ELEMICZIKKET. Hordóbor-értékesítő osztály. Égetett szeszesitalok értékesítése.

A Magyar Országos Méhészeti Egyesület vezérképviselői.
 A szövetezet tagjai kedvezményben részesülnek. Mindennemű értékesítési ügyben díjtalanul nyújt felvilágosítást.

HÁZI KEZELÉS.

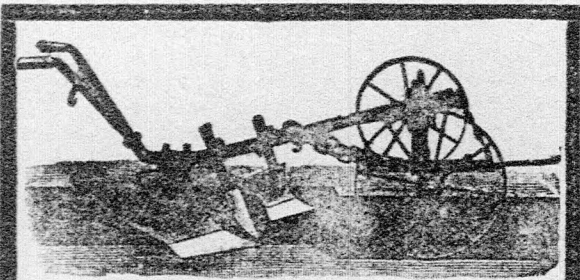
KEMNA J. BUDAPEST • BOROSZLÓ

gőzeke- és géppáros ajánlja felülmulhatian gőzekéit, gőztühengereit és gőzcseplőgéppel párosított szecs kavagóit.
 Mindennemű felvilágosítással készeéggel szolgál a magyarországi szögvezetéség.

BUDAPEST, Kossuth Lajos-utca 8. Előnyös beszerzési mód.

Né
fo
vas
kés
Bud
regg
deli
T
5571
Serté
Telefon

Egyetemes- és mélyművelő-ekék

acélöntvény-tekkel, páncéllemezekkel
 □ acél gerendelyllyel
 állítható szarvakkal, önzetással.

Többvasú ekék.

Finom-, szántás-, csukló-, rét-boronák.
 Háromtagu és egytagu hengerek.
 Superior sorvetőgépek, triőrök.

UMRATH ÉS TSA

Budapest, V., Váci-körút 60.

Gőzcséplőkészletek 12 HP.-ig. Ipari mozdonyok 100 HP.-ig.

Éppen most jelent meg:

A borju

természetes és mesterséges táplálása, valamint felnevelése 1 éves koráig, tekintettel a gümökör elleni védekezésre.

Gazdák számára írta:

Balogh Sándor.

Ára: 5.- korona.

Megrendelhető a "Patria" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. szám.

LEGYEK

istállóból, konyhából, mérszárzékából, vágóhidról biztosan elűzetnek, ha

Légy-Bonodórral meszeljük, (legjobb már tavaszkor), 1 kg. elegendő 25 □-méterre. 5 kg. leirással 6 korona, franko, utánvétellel.

FODOR F. ENCS Budapest, VIII., Kisfaludy-utca 40. sz. 5322

Élő nyulakat

kétszer vagy háromszorta jobban lehet értékesíteni, hogy ha azokat a helyett hogy lelőjük, élve befogjuk. Fogóhálókat, körülbelül 1500-2000 méter, egymint comagolást a befogási állomásra bérmentve küldöm, sőt szakembert is küldök, a ki a befogást vezeli és ellenőrzi. Óvadék kívánatra.

GUDERA KÁROLY vadkiviteli cég, udvari szállító

WIEN VII/2.

5546

Haszonbérleti felhívás.

Nagyméltóságú gróf Festetics Tassilo ur hitbizományi tulajdonát képező alább részletezett birtokok 1908. év április hó 1-től kezdődő 20 évi időtartamra haszonbérbe adatnak.

Felhivatnak mindazok, kik az alább felsorolt birtokok valamelyikének kibérlésére vállalkoznak, hogy írásbeli ajánlataikat

1906. év október hó 1-ig

Keszthelyre, alulirt főtitkári hivatalhoz küldjék be.

Az ajánlatokban a bérelni szándékolt birtokért felajánlott évi bér számokkal és betűkkel kiteendő s kijelentendő az is, hogy a bérleti feltételeket ismeri s azoknak magát aláveti.

Ő nagyméltósága a beérkezett ajánlatok közül szabadon és tetszése szerint választ avagy azokat vissza is utasíthatja.

Az ajánlati határidő letelte után, azon ajánlattevők, a kiknek ajánlatát ő exczellenenciája a további tárgyalásra alapul elfogadhatónak tartja, szóbeli tárgyalásra fognak meghívani.

A béreli birtokok az alulirt főtitkári hivatalnál történt jelentkezés után a helyszínén megtekinthetők, amely főtitkári hivatalnál a bérleti feltételek is betekintethetők.

Sorszám	Birtok neve	Szántó	Rét	Legelő	Adó alá nem eső	Szőlő	Összesen
katasztrális hold							
1	Vasvár	2736	759	1086	100	1	4698
2	Hadász	1183 ⁶⁰³	175 ⁴⁷¹	407 ²⁵⁰	57 ⁹⁹²	—	1890 ⁶⁴⁵
3	Ollár	2717 ¹⁴²	513 ⁹¹	305 ²²	5 ⁷⁰	14 ⁸⁸	3642 ⁴²²
4	Nagy-Falud	690 ⁵⁷	135 ⁸⁷	38 ⁹⁸	—	—	867 ²⁰⁴
5	Hahót	844 ⁶⁷⁶	220 ¹⁴⁰	359 ⁴⁸⁵	—	—	1426 ¹⁰¹⁷

Gróf Festetics Tassilo főtitkári hivatala Keszthelyen.

Mezőgazdasági Áruhitelbank R.-Társ.

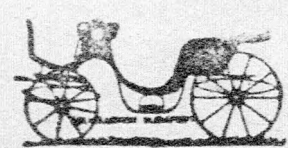
Budapest, V., Báthory-utca 5.

Bankosztálya: előnyös feltételek mellett nyújt mezőgazdáknak szelvényes kölcsönöket, kezes nélküli.

Áruosztálya: mindenemű **műtrágyák** (kartellen kívül) u. m. superphosphát, thomassalak, chilisalétrom, káinit, kaliszó, valamint az összes erőtakarmányok eladásával foglalkozik.

KOCSI-GYÁRTÁS.

Budapesti kovács- és kocsigyártó-ipar-testület védnöksége alatt álló

Kocsi Árucarnok Szövetkezet

Budapest, VII., Kerepesi-ut 72. ajánl mindennemű hintókocsit.

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK

ELLÁTÓ SZÖVETKEZETE

BUDAPEST (Központi Vásárcsarnok)

Igazgatóság és központi iroda:

Budapest, IX., Imre-utca 4. sz.

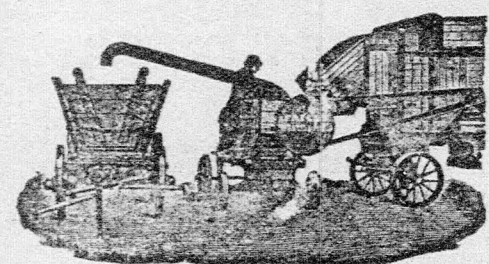
Nagy köpinczéi: BUDAFOKON.

Értékesít húsfeleket, baromfit, vadfeleket, tejterméket, tojást, zöldséget, gyümölcsöt mézet és MINDENEMŰ ÉLELMICZIKKET. Hordóbor-értékesítő osztály. Égetett szeszitalok értékesítése.

A Magyar Országos Méhészeti Egyesület vezérképviselői.

A szövetkezet tagjai kedvezményben részesülnek. Mindennemű értékesítési ügyben díjtalanul nyújt felvilágosítást.

HÁZI KEZELÉS.

Jutányos árak.

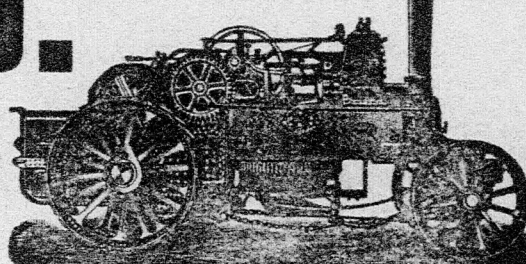
KEMNA J.

BUDAPEST - BOROSZLÓ

gőzeke- és gépgyáros ajánlja felülmulhatlan gőzekéit, gőztühengereit és gőzcséplőgéppel párosított szecs kavágóit.

Mindenemű felvilágosítással készséggel szolgál a magyarországi özégvezetéség.

BUDAPEST, Kossuth Lajos-utca 8.

Előnyös beszerzési mód.

*Armb. Dr. György György fia Péternek.
 Jönggi gazdasági részére kérem
 Tíz adag 10 kilités kermájpost
 utasítását küldeni
 Péter-Újváros 1906. Aug. 15.
 Posta, Tiszafüred, Kecskes.
 Kecskes, Kermájpost.*

Szakácskönyvek!!

Hegyesi János: A legújabb házi szakácskönyv. Kötve 8.-K. **Előszó** (Aristók) 3.-K. Kötve 3.-K. **Modern konyha,** Germand szakácskönyv, Ista Kovácsos Mátyás; ára díszkötésben 6.-K. **Kugler Géza:** Budapesti szakácskönyv és házi szakács. Számos képpel kötve 6.-K. **Kési néni:** Eszegi szakácskönyv. Ezernél több ételkészítési utasítással. Kötve 4.-K. **St. Hiláre József:** Képes postai szakácskönyv. Saját sokszori kísérletek után érthetően és pontosan leírva. Kötve 4.-K. **Ósvay Sándor Antal és Bagossi Miksa:** Eredeti magyar alföldi szakácskönyv. 3.20. **Zemplényi Szabó Antonia:** Képes budapesti szakácskönyv. A magyar gazdaságon házi kintásra ismét fűggelékkel. Kötve 4.-K. **Zilahy Ágnes:** valódi magyar szakácskönyv. A lefőttekről szóló részről meg bővítve. Kötve 2.50. **Szallasi János:** Házi szakácskönyv. Különféle legjobb jobbak receptjei. 4.-K. Fonti Szeged és 72 illár portó beklidése esetén bérmentve küldi bármelyiket Pátria r.-t. könyvkiadóhivatals, Budapest, IX. kerület, Köztelek-utca 8. sz. I. em. 4.

Ménes-árverés.
 Néhai **bajnai Vojnich Sándor zebnaticzai** ménese
folyó évi szeptember hó 9-én
 vasárnap Zebnaticza-pusztán, önkéntes árverésen, azonnali készpénzfizetés mellett eladatik.
 Vasúti állomás Bács-Topolya, hol a fenti napon a Budapest felől reggel 6 óra 27 perczkor és Ujvidék felől reggel 6 óra 31 perczkor érkező vonatoknál az érkezők rendelkezésére kocsik állanak.
 Az árverés reggel 8 órakor kezdődik. 5504

Nagymennyiségű 40-50 literes gazdasági kosár
 és 5 kg-os szőlőkosár kapható a délmagyarországi mezőgazdasági és háziipari szövetség-nél **Temesvárott, Beiváros Losonczy-tér 8. szám.** 5570

Őszi vetésre ajánlunk saját termésű **elsőrendű Tisza vidéki piros vetőbuzát.**
 Öt métermázsán alul nem adunk el. Kívánatra mintázott árajánlatot küldünk. **Szászbereki uradalom,** posta, vasut- és táviradaállomás **Szászberek, Jász-Nagy-Kun-Szolnok megye.** 5571

Diószegi buza-vetőmag
 megdülésnek buzafajtánk között legjobbban ellentáll, bőtermő, 14-15 mm-ásza holdankénti átlaggal, míg a készlet tart, eladó métermázsája 16 korona 50 fillér.
Szent-Ivány tanya gazdaságában.
u. p. Nagybecskerek. 5552

Legjobb padlóviasz, vaselin,
 (Törv. védve.) mindenféle minőségben kapható utánvétellel is Molnár Lajosnál, Budapest, IX. kerület, Köztelek-utca 8. sz. I. em. 4.

Hirdetmény.
 A macsi uradalom ajánlja alábbi, kitünőnek bizonyult vetőmag buzait:
 1. Kopasz (tar) buzát, mely különösen gazdag, televényes talajon ad bő termést. Rendes hozama kat. holdankint 15-18 q. Az ideai termés kat. holdankint 20 q.
 2. Diószegi utántermelt vöröskalászu buzát. Rendes hozama kat. holdankint 14-15 q. Az ideai termés kat. holdankint 18 q.
 3. Mezőhegyesi fehérkalászu buzát. Rendes hozama 14-15 q. Az ideai termés kat. holdankint 18 q.
 Ára bármelyik fajta buzának vevő saját zsákjaiban Macs vasutállomáson átvéve 16 korona métermázsánként.
 5541 **A macsi uradalom intézősége.**

TIP!
 Istállóban nélkülözhetetlen a **Tip légy papír.**
 Egy-egy légy papír 1000 legyet fog, mely nem dobandó el, baromfinak kitünő takarmány. 100 drb 4 kor.
Detsinyi Frigyes
 Budapest, V., Marokkói-utca 2.
 A nevezett légy papírt több gazdaságban sikerrel kipróbáltam és legmelegebben ajánlhatom.
Wahl Ferencz, jár. állatorvos, Monor.

Vetőmag-eladás.
 Eredeti importált **Bordeaux buza** után termelt vetőmag, mely könnyű talajon is nagy termést ad; eladó métermázsánként 20 koronáért a vevő zsákjaiban ab Zalabéri állomás. Előjegyzést, a vételár felének beklidése mellett, a másik fele utánvétellel, elfogad: 5540
Uradaimi intézőség Mikosd per Zalabér.

ÚRL REZSŐ
 SERTÉS BIZOMÁNYOS **BUDAPEST,**
 VIII., Bérkocsis-utca 12.
 sovány és hizott állapotban a legmagasabb napi áron értékesít.
Sertéseket Telefon 97-05.

Lähne-féle tan- és nevelőintézet Sopron.
Elemi iskolával, 8 osztályu nyilvános főgimnáziummal, érettségi vizsgálati joggal és reáliskolával.
 Felvesz gyügyereket 6 éves koruktól fogva. Egyéni tanítás és nevelés. Lelkiismeretes és szigoru felügyelet. Növendékek rendes és önálló munkásságra szoktattatnak. — Prospektussal és mindenemü felvilágosításal készségesen szolgál az igazgatóság.
 5555

Néma községben Szolnok-Doboka megyében állami ut mentén két nagy várostól 5 kilométer távolságra eső 1400—1500 magyar hold **elsőrendű birtok**
 uralakkal, gazdasági épülettel, birtokfelszereléssel vagy anélkül folyó év október vagy 1907. év április hó 1-től **bérbeadó.** Levélbeli megkeresések **Jacobi Dávid** tulajdonoshoz **Szamosujvárra** intézendő. 5572

Magyarország legtermékenyebb részén
 nagyvárostól 2 km. távolságra fekvő tejgazdaságra berendezett 211 magyar holdas birtok, 60 drb fejős tehénnel, takarmánnyal, lóherre, luczerna búkköny, folyó évi október 1-től hosszabb időre bérebe adó. A birtok el van látva gazdasági épületekkel, kert közepén fekvő szép kényelmes urasági lakással. Bővebbet a kiadóhivatásban. Tájaja első minőségű kerüi talaj. A közvetlők díjaztatnak.
 5544

Őszi vetésre ajánljuk több éven át a legnagyobb gonddal történt mivélés és a leglelkiismeretesebb válogatás által megnevesített **somogyi tarbuzát**
Gróf Széchenyi Bertalan jószágfelügyelősége posta és sürgöny **Felső-Szeged,** vasútállomás **Beleg és Segesd.** 5568

Eredeti hollandi
 tenyész- s tejelőteheneket, borjasokat, borjakat és tenyészbikákat
 csakis elsőrendű állatokat szállítanak **D. Stopelmann und H. van Zand** gazdák és marhaszállítók **Winschoten** (Hollandia).
 Azon esetre, ha a t. gazda urak **elsőrendű marháinkból** megrendelni óhajtának, megrendelés jelenleg **Wien, 61., Hotel Kummer, Mariahilferstr. 71.** elfogadjatik.
 Megjegyezzük, hogy nyáron legelőinken állandóan körülbelül 400 darab van. 5501
 Elsőrendű referenciák rendelkezésre állanak.

Elpusztíthatatlan minőségű juta, len- és kenderzsákok,
 legtisztább magyar lenből készült vízhatlan vitorlavászon és juta **kazal, gép- és székertakaró**

ponyvák
 bármily nagyságban gyári áron,

kölcsönzsákok
 minden célra,

kölcsönponyvák
 vasúti kocsi, szekér, behordási, rostaalj és repceponyvák és asztagtakaróhoz legmérsékeltőbb kölcsönj ellenében; **kölcsön és vétele, vízmentes esőköpenyek**

Hungária
 kétszer sodrott favéges kézi

kévekötelek.
 130, 140 és 150 cm. hosszban. Mindenanyag töltésére alkalmas **egyszer használt zsákok vétele és eladása:**

Nagel Adolf
 zsák- és ponyvanagyraktár és kölcsön-intézetében **Budapest, V., Arany János-utca 10.**
 Sürgényozim **Nagel, Budapest.**
 Vidéki telefonszám: 35—92.

Most jelent meg:

A cukorrépa állati ellenségei

Irta: **Jablonowski J.**

65 eredeti ábrával a szövegben.
 3 korona 20 fillér előleges beküldése ellenében bérmentve küldi a "Patria" részv.-társ., Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Fiedler János
 lenfonógyára

Komárom
 vesz

nyers lenkórót

szál nyéréshez, valamint kaszált és géppel csépeelt **lenszalmát,**

tetszés szerinti mennyiségben és **elad eredeti (pernavi)**

orosz lenmagot.

Megjelent!!!

A vadon termő gyógynövények

valamint a gazdasági melléktermékek gyűjtése és értékesítésének ismertetése.

Irta: PÁTER BÉLA.

Bolti ára díszes vászonkötésben 5 korona.

Azon meggyőződésben, hogy ezen kiadványunkkal hézagpótló könyvet adunk az érdekeltek kezébe, felkérjük, hogy azt az alanti megrendelő-jegy felhasználásával a kiadványainkat kezelő **"PÁTRIA" r.-t. könyvkereskedésénél** megrendelni sziveskedjék.

Hazafiui tisztelettel

Országos Magyar Gazdasági Egyesület
 Könyvkiadó Vállalata.

Sziveskedjen kivágni és levelezőlapra ragasztva beküldeni.

A "PÁTRIA" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésénél

BUDAPEST,
 IX., Üllői-ut 25.

megrendelem utánvét mellett

1 pld.-ban „**A vadon termő gyógynövények**”
 című könyvet **5.—** korona kedvezményes árárt.

Lakhely:

u. p.: aláírás.

Megjelent!!!

M
 Állatgyógyi
 Károly
 Állator
 József
 Állatá
 kötésb
 Barom
 közti
 Tanács
 ról. 5
 Tyuko
 tésér
 Burgo
 Eeren
 A dohá
 Az ép
 olak
 Földm
 rajza
 Gazdas
 Szám
 A csé
 képpe
 Gomba
 A vado
 gyógy
 Béla
 A mez
 István
 A hal
 Vász
 A gaz
 Köz
 A házt
 Irta: i
 Gazdas
 előfor
 A föld
 gazdá
 delet
 A juh
 40 ábr
 Magyar
 szöve
 Fark
 Ház
 kötés
 könyv
 Kerü
 A kor
 Károly
 A ma
 Felső
 Vász
 Mezőg
 A ten
 Püred
 A ló
 pel,
 bővít
 Egy é
 méhe
 Mezőg
 Állatá
 ábrá
 Külön
 Ház
 fény
 Rét é
 Agyal
 illesz
 A ser
 A ser
 Irta: i
 A szá
 62 á
 Mezőg
 nyomat
 A ga
 Gyul
 Szőlő
 Takar
 Telja
 Sierk
 A Bu
 áru é
 ben
 Mezőg
 és b
 Az új
 tábla
 A vad
 Irta: i
 Megren
 dését

Minden gazdaságban fontos egy szakkönyvtár.

Szerezze tehát be a következő könyveket:

- Állatgyógyászat.** Hasznos háziállataink betegségeinek megismerése és gyógyítása. Eisenmayer Sándor és Goebel Coelestin nyomán írta Monostori Károly. 5. kiadás. 46 ábrával, bekötve 2.50
- Állatorvosi bejegyzés.** Írták: dr. Hutya Ferenc és dr. Marek József. 3 vaskos kötet ára 31.-
- Általános állattenyésztés.** Írta: Tormay Béla. III-ik kiadás. Vásonkötésben 7.-
- Baromfitenyésztés.** Teljes kézikönyv a gazdaközönség számára. 115 szövegkötői ábrával. Írta: Hreblay Emil. Vásonkötésben 5.-
- Tanácsadó.** Az állatok életkora és adás-vételére vonatkozó főbb tudnivalókról. 54. ábrával. Írta: Monostori Károly 60.-
- Tyukok és egyéb szárnyas állatok tojásai mesterséges kiköltéséről.** Írta: Kövy József 1.20
- Burgonyatermesztése** a mai okszerű alapon. 17 képpel. Írta: Jatká Ezerécz 2.60
- A dohánytermelésről.** Írták: Grasselli Norbert és Berger Károly Lajos. 1.-
- Az építkező gazda.** Utasítás 16., szarvasmarha-, juh-istállók és sertés-olák építésére. 23 rajzzal. Írta: Domokos Kálmán 1.-
- Földmérés tanácsok** a gazdálkodás különböző ágairól. Írta Rodiczky Jenő. Számos ábrával 3.-
- A cséplőgépek szerkezete és kezelése.** Írta Balassa Frigyes. 316 képpel 6.-
- Gombaism.** Írta: Cserey Adolf dr. Színes táblákkal 1.20
- A vadon termő gyógynövények,** valamint a gazdasági melléktermékek gyógyszerügyi értékesítésének rövid ismertetése. 59 ábrával. Írta: Péter Béla 4.-
- A mezőgazdasági gyümölcs-termelés és értékesítés.** Írta: Molnár István. 77. rajzzal 3.-
- A halgazdaság rövid foglalatja.** 43 képpel. Írta: Hermann Ottó. Vásonkötésben 3.-
- A gazda, kertész és erdész leghasznosabb barátai az állatok között.** Írták Sopron Pál és Ebner S. 1.-
- A háztartás könyve.** Különböző jobbajjobb ckek kipróbált receptjeivel. Írta: Szilassy Juliska. Diszkötésben 4.-
- Gazdasági ügyiratlan.** Utmutató a gazda üzleti és polgári életében előforduló irományok fogalmazására és készítésére. Írta: Seyfried Károly. 6.-
- A földbirtokosok kézikönyve** összes birtokjogi viszonyaira a mezői gazdaságra és jogi szükségletekre vonatkozó, legújabb törvények és rendeletekkel. Szerkesztette: Kassay Adolf 5.-
- A juhtenyésztés múlt és jelen irányiról.** A szövegbe illesztett 40 ábrával és több czimképpel. Írta Rodiczky Jenő dr. Vásonkötésben 3.-
- Magyar kertészkönyv.** A bolterjes kertgazdaság foglalatja, számos szöveg közé nyomott metszettel. II-ik javított és bővített kiadás. Írta: Farkas Mihály 4.-
- Házi és udvarkertek berendezése.** Írta Kardos Árpád. Vásonkötésben 2.50
- Konyhakertészet.** Írta: Baranyay István. 3.40
- Hérisz vetemények szántóföldi termelése.** Írta: Grabner Emil 1.-
- A korai főzelék és zöldségfélék termelése.** Írta: Limbacher Károly 1.-
- A magyar kormiiveltésről.** 41 ábrával. Írta: Cséber Lajos 1.-
- Egyszerű gazdasági számvitel.** Írta: Schuska Richárd, 2-ik kiadás. Vásonkötésben 6.-
- Mezőgazdasági kétfős könyvvitel.** Írta: Zachár Gyula. Vásonkötésben 12.-
- A len, mint fontos növény termelése, kikészítése és értékesítése.** Írta: Püred Lajos 3.-
- A ló és tenyésztése.** Írták: Kovács Béla és Monostori Károly. 600 képpel, 14 műmellettel és 1 színes lótenyésztési térképpel. 3-ik javított és bővített kiadás. Füz. e 12.-, vásonkötésben 15.-
- Egy év a méhészen.** Dióhéjba foglalt gyakorlati utasítások egy modern méhes kezelésére. Írta: Tuzner János 1.-
- Mezőgazdasági kereskedelem.** Írta: Krolopp Hugó 10.-
- Általános növénytermelés.** Írta: Cserháti Sándor. 2-ik kiad. s. 221 ábrával 9.-
- Különböző növénytermelés.** Írta: Cserháti Sándor. 153 ábrával 9.-
- Házinyulenyésztés és értékesítés.** Írta: Andrásovich Géza. Számos fénykép után készült képpel. II-ik kiadás 2.-
- Rét és legelőmiveltés.** Írta: Károly Rezső. 103 képpel 3.40
- A gyakorlati répatermesztő.** Írta: Rodiczky Jenő dr. Számos szöveg közé illesztett ábrával 2.-
- A sertés tenyésztése.** Írta: Csapó Lajos. 16 ábrával 3.-
- A sertés javítása és hizlalása gazdák és hizlalók számára.** Írta: Ruffy Pál 2.-
- A szarvasmarhatenyésztés alapvonalai.** Írta: Monostori Károly. 62 ábrával 1.60
- Mezőgazdasági szeszgyártás.** Írta: Zalka Zsigmond. A szöveg közé nyomtatott 69 ábrával. 2-ik kiadás 7.-
- A gazdasági szeszgyár üzemének ellenőrzése.** Írta: Szilágyi Gyula dr. 9.-
- Szőlőművelés és borkezelés könyve.** Írta: Szilárd Gyula. 4.-
- Takarmányozás.** Írták: Cselkó és Kosutány. Bekötve 4.-
- Telgzdaság.** Kézikönyv gyakorlati gazdák részére. Számos képpel. Írták: Sierbán János és Kóerfer István. Füzve 4.-, vásonkötésben 5.-
- A Budapesti tőzsde könyve.** Írta: Félegyházy Ágost dr. A budapesti áru és értéktőzsdére vonatkozó összes szabályzatok és törvények, az érvényben levő összes tőzsdéi szokások, gyűjteménye. 8.-
- Mezőgazdasági üzemtan.** Írta: Hensch Árpád. I-56 kötet József-kezelés és berendezés. II-ik kötet: Mezőgazdasági becsléstan és előszámítás. 2 tábla és 6 ábrával 1.-
- A vadászati mestere.** Gyakorlati utmutatás a vadászat kedvelői számára. Írta: Cserszilyvassy Ákos. Bekötve 2.-

Megrendelhetők a "PÁTRIA" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésben, BUDAPEST, IX. ker., Üllői-ut 25. szám (Köztelek) a bolti ár előleges beküldése, vagy utánvét ellenében.

1907-ben felállítandó 500 hl. kontingensű mezőgazdasági szeszgyárak felállítására és berendezésére kanzsóképes vállalkozó keresztek. Jelentkezhetnek f. 6. augusztus 25-ig a kiadójvitalnál megtekinthető czímen. 3549

Fakult borkabátok fejten állapottan 80/84 színekre tartósan festettek Haltenberger Béla ruhafestő-gyárában, Kassán. 3516a

Eladás

Alkalmi zongoravétel Bösendorfer Schweighofer Kern-Wirtl kiváló mesterek gyártmányai 200 forinttól feljebb. Panninók 180 frt, új zongora vagy panninó 250 frttől feljebb minden esetben Zongora czimbalomhangolások helyben és vidéken, szakavatott munkások által gyorsan olcsón eszközöztetnek. Reményi Mihály, A Magyar Zeneakadémia szállítója Bpest, Király-n. 58. 5472

Házinyulenyésztés és értékesítés.

Írta: Andrásovich G. za

2 korona 20 fillér előleg. Beküldése ellenében bérmentve küldi a "Patria" r.-t. Budapest, IX. ker., Köztelek.

Vetőmag. Marczali vadalom (Somogy m.) eladó és szesz- és petkuzi rozsof mely 1 évi próbavetés után mindig legjobban sikerült, mélté mázsalónak 16 koronáért. 10 q. alul nem szállt ill. 3504

Juhtenyésztés múlt és jelen irányiról.

Írta: Dr. Rodiczky Jenő.

Tartalmából kiemelendő: A gyapjúhasznú juhok tenyésztése; a fejős juh tenyésztése; a borjúk tenyésztése.

3 korona 20 fillér előleges beküldése ellenében bérmentve küldi a "Patria" részv. t. gazdasági szakkönyvkereskedése Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

Somogyzentmiklós-nagyfokúsi borkereskedésben nagyobb mennyiségű korán kasszálható ősi búkkönyv eladó, a mit minden háziállat szívesen fogyaszt. Ajánlatokat elfogad Dobrin Richárd, Somogyzentmiklós. 3538

Gazdasági Lexikon-ról

prospektust ingyen küld a

"PÁTRIA"

gazdasági szakkönyvkereskedése BUDAPEST, IX., Üllői-ut 25

Cséplőkészlet Robey-Beversley gyártmányú 8 lőeresű, jó állapotban eladó. Ára 2000 korona. Megtekinthető Domokos Jenő gazdaságában, Tiszta-Várkony. 3507

Jönnek a szociálisták.

Feltűnést keltő röpirat, kiadta a Magyar gazdaszöv. 25 fill. bélyegben beküldése ellenében bérmentve küldi a "Patria" r.-t. IX., Köztelek.

16 első díjjal és emblemmel kiöntött

Kállai Lajos motorgyárában

Budapest, VI., Gyár-utca 50. szám.

a legújraévesztett benzincemobil-csőplőkészletek kaphatók.

Teljes jóállású kisműködésű cséplőért.

Ezen motorokat minden gazdasági engedély nélkül maga kezelheti szalmafedelesek házak között is.

Kállai Lajos motorcséplőkészletei kitűnő sikerrel működnek az ország minden részében, többek között:

Báró Kemény József urnál Maros-Németi,

Zeyfalvi Zeyk Dániel v. főisp. urnál Nagy-Kenyed.

Olcsó árak részlete. Arjegyzék ingyen.

Haldek magnagykereskedése

Budapest, VII., Károly-körut 9.

Vesz és elad:

1. kimerítően tárgyalja a hazánkban használt és elterjedt cséplőgépeket;
2. kiterjed a cséplőgépek minden egyes részére; minden egyes résznek kezelésére beható utasítást ad;
3. bármely cséplőgép kezelésére kioktat;
4. a szerkezetekről és minden részéről külön nagyvilágos ábrákkal szolgál;
5. a különleges cséplések összes válfajait ismerteti;
6. a könyv egész tartalma gyakorlatias irányu, minden sora a gyakorlatból van véve és annak van szánya;
7. páratlan jó tanácsadó minden bajban, mely a gép körül előfordulhat;
8. a könyv utmutatásának követése mellett minden géptulajdonos nagy megtakarítást érhet el.

A könyvet 6 kor. 50 fillér előleges beküldése ellenében bérmentve küldi a "Patria" r.-t. gazd. szakkönyvkereskedése BUDAPEST, IX., Üllői-ut 25.

"PÁTRIA" r.-t. gazd. szakkönyvkereskedése BUDAPEST, IX., Üllői-ut 25.

Vétel

Bonodor-folyadék a legbiztosabb árnyékszék szagát huzamosabb időre rögtön eltávolítja. Elégysúly 5 kg. csomag bérmentve 7.50 kor. (Elegendő egy évre) a kg. próbacsomag 2.50 H. Csomagolással, szállítás nélkül. Szétküldés csak készpénzért vagy utánvételel. Vezérképviselő: FODOR FERENCZ Budapest, VIII., Klefalu-détörz 40. sz. 5321

Lenmagot minden vidéki állomáson, legmagasabb árak mellett vásárol

Krausz Hugó terménykiváltó üzlete Budapest, V. Szabadság-tér 6.

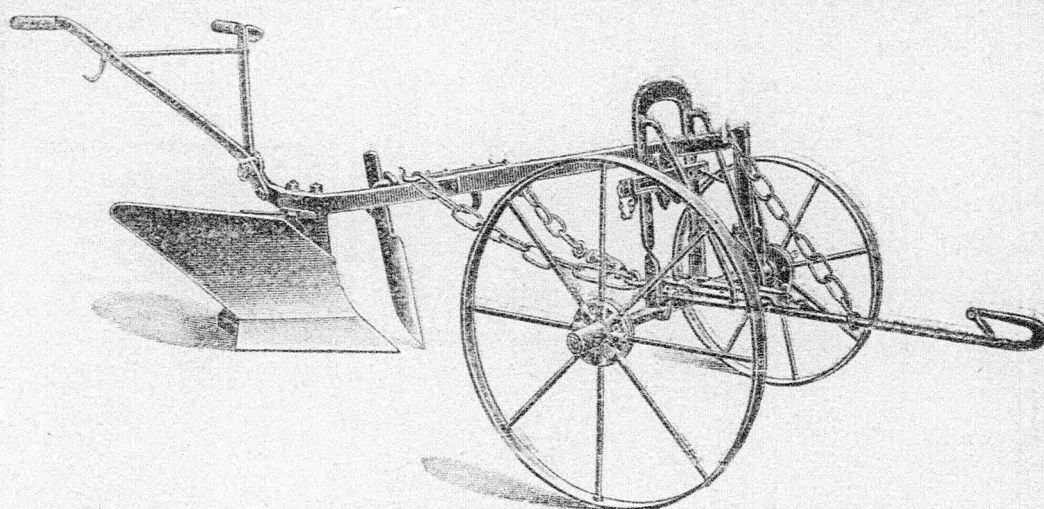
Urasági tejet és teavajat bármily nagy mennyiségben megvételre kerestünk

Szántó Adolf és Társa BUDAPEST, István-ut 67. 3523

Börlet

Gömör vármegyében 60 hold első minőségű birtok, mind szántó és rét, bérbeadó. Czim a kiadójvitalban. 3507

ACZÉL EKÉK.

Ajánlom a legjobban bevált szerkezetű, teljesen aczél-anyagból, pánczél aczélkor-mányokkal, tégelyaczélból készült ekefejjel

egyes egyetemes és többvasu ekéimet,

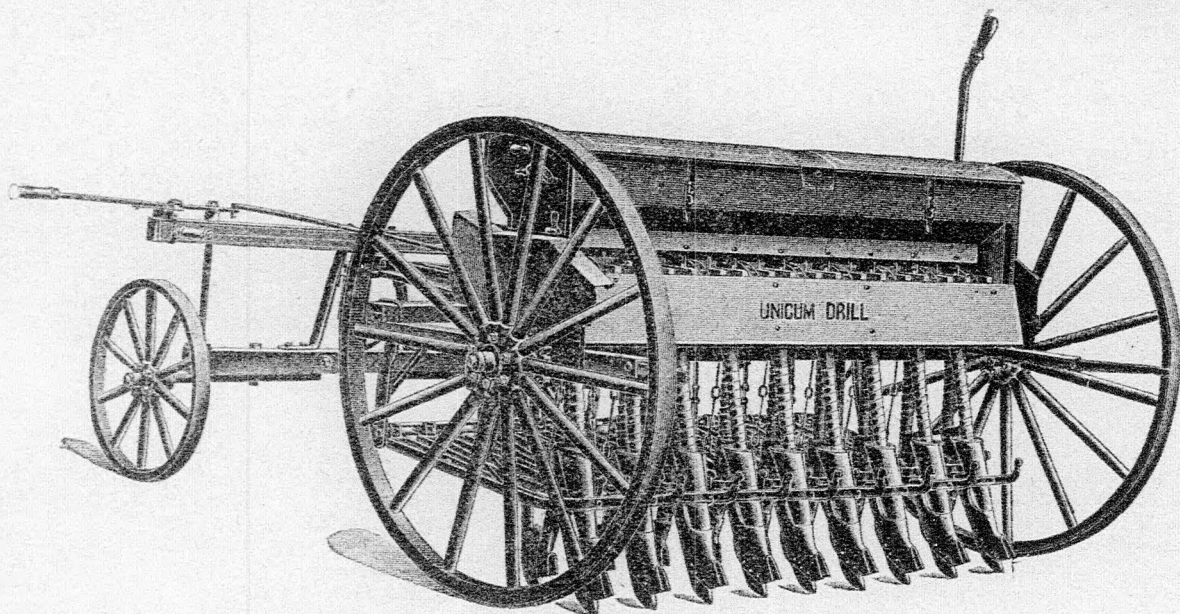
valamint talajmivelő eszközeimet teljes szavatossággal olcsó ár és kedvező feltételek mellett.

BÄCHER RUDOLF kizárólagos ekegyára.

Magyarországi vezérképviselő: **SZÜCS ZSIGMOND.**

Budapest, VI. ker., Nagymező-utca 68. szám.

Mielőtt vetőgépet vesz, érdeklődjön az "UNICUM-DRILL"

vetőgépek iránt gazdatársainál.

Ezen vetőgép az egyedüli, melylyel sík és hegyes talajon egyetlenesen lehet vetni, mely a magot nem sérti és szabályosan elosztja. Több mint 26000 darab ily vetőgép van az egész világon elterjedve, melyekről ezer és ezer elismerő nyilatkozat áll a t. gazdaközönség rendelkezésére.

MELICHÁR FERENCZ kizárólagos vetőgépgyára.

Magyarországi vezérképviselő: **SZÜCS ZSIGMOND.**

Budapest, VI. ker., Nagymező-utca 68. szám.

Hírdetés minden nap 1000 Ft.

Betöltés

Betöltés

Tehenés
szerűen a gondoskodás véne, a thali tehén 1-én megcélóra fel Domahida megye Do

Az alsó-rébérnők
kerül sze irnoki a vagy aka bizonyítva szerelt p -Uradalmi Lendvára.

Keresked
tonai köte felt, szép mint szám nali belépe ságban, f szonylatok vissza nem más gazd Tolmács, P

Majorgaz
a rumal nagyobb részeseinek ilyenek má Folyamodv uradalon csiméro Ru

Segédítisz
ki gazdaság tet végzet. ban, írásba 450 korona, nemz és lyázatok ok val, melyek nek, Sopron tartóság czi

A monori
1907 január Szerény Ig ládu egyén és hízása. termelésben gyobb gazd gyakorlatot küldjék biz kat, melye deinek, Gie norra. Szem eseten utik meg. Az All október hó

Keresetük
lye, több nyokai ren kák veselő gazd szepit eisejet bel nyitványokk Pusztá-Magy kendők.

Ispán. 1907 Állás jut tres erőteljes, 3 katonaviseit sal bíró eg nyelvet írá szóval bírja termelésben Polák Gy posta Galá rendők.

A tápiógy
kerületéb szetet hoz jön úresed nek csakis szótet áll egyének, kik kszáltak s 10 bírnak. Évi 2 késpénz, 120 l. II. buza, 6 árpa, 300 l. 1) tengerfőlé, naponta lé, világita egyszerű b tokkal fel vissza nem k postán az 3 kőségnek Tá dandók.

GŐZMIVELÉS.

Nagyobb területek szántását gőzekével
hajlandó vagyok elvállalni; épügy
mélyrigolozást szőlő-telepítésekhez.
Érdeklődők kéretnek, hogy alantí emmemben forduljanak.
gőzszántási vállalkozó
WOLFF ERNŐ, BUDAPEST-KELENFÖLD.

Tájékoztatót

a nem okleveles gazdatisztek „gyakorlati
vizsgájához” szükséges

segédkönyvekre

vonatkozólag kívánatra ingyen megküldi a
“Pátria” r.-t. gazdasági szakkönyvkereske-
dése, Budapest, IX. kerület, Üllői-ut 25. sz.

ajánljuk, míg a készlet tart,
az általánosan elterjedt

Diószegi óriási buzánkat,

mely gazdaságainkon ez évben is hektóliterenkint
82—83 kg. minőségi súlyt és katasztrális holdankint
15—16 métermázsát eredményezett. **Diószegi
czukorgyár, Diószeg (Pozsony megye).**

ELSŐ MAGYAR ÜVEGGYÁR R.-T.

BUDAPEST, V., GIZELLA-TÉR 1. (Haas-
palota)
(Azelőtt: Ferenoz József-tér.)

Ajánl gazdaságok részére legjutányosabb árban
ablakokhoz és melegágyakhoz való

üvegtáblákat

eredeti gyári ládákban. Üvegvágó gyémántok legol-
csóbban kaphatók. Mézes-üvegek különféle kivitelben,
fémzárral és anélkül. Kristályüveg asztali készletek.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

5509

Muraközi hidegvérü (nori) igás tenyészlovak

és választott csikók vásárlásánál segédkezésemet felajánlom s a
folyó évben Muraköz és vidékén tartandó lóvásárok jegyzékét
kivánatra szívesen küldöm. I-ső rendű referenciák ren-
delkezésre állnak! Czímem:

**Idősb Heinrich Mór lóvásárló ügynöksége
Csáktornya (Muraköz).**

Sürgönyezim: Heinrich Senior, Csáktornya.

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDÉSI ANYAGA

ETERNIT PALA

MAGYARORSZÁGI KÖZPONT:
**ETERNIT MŰVEK
HATSCHÉK LAJOS**
BUDAPEST, ANDRÁSSY-UT 33.

A szegedi kenderfonógyár r.-társ. Szeged

ajánl a legjutányosabb árban

gőzeke sodronyköteleket

a legjobb valódi angol tégelyaczel-
sodronyból. Ugyanott mindennemű

gazdasági kötélárak, kenderzsákok stb.

a legelőnyösebben beszerezhetőek.

5401

A szakkörök véleménye szerint

ez

a jelenkor

BAZALTFESTÉK

LEGJOBB HOMLOKZATI FESTÉKE.

Prospektussal és mintával franco és díjtalanul szolgálunk egyedüli gyárossal

LUTZ EDE ÉS TÁRSA

festékgyár Budapest, VII., Örnagy-u. 4.

HEINRICH-féle vetőrozsrá

augusztus-szeptemberi szállításra előjegyzést elfogadok. Ezen
rozsa 6-soros, 210—220 cm. hosszú szalmája megdőlésnek
ellenáll. Hozama 1905-ben holdankint 16 q (a vetőmag
21-szerese) volt. Ára vevő zsákjaiban 100 kg.-kint ab Markus-
falu 30 korona, 10 q-n felül rendelésnél 28 korona.

Megrendelés esetén a rendelmény összegének fele be-
küldendő, másik fele utánvétetik.

Dr. Bernolák Károly Haraszt, Szepes megye.

5448